

NƏ QƏDƏR Kİ MÜSTƏQİL
AZƏRBAYCAN DÖVLƏTİ VAR,
AZƏRBAYCAN XALQI VAR,
HEYDƏR ƏLİYEV ÜRƏKLƏRDƏ
YAŞAYACAQDIR!

iki sahil

VAHİD AZƏRBAYCAN UĞRUNDA!

www.ikisahil.az / www.ikisahil.tv

GÜNDƏLİK İCTİMAİ-SİYASİ QƏZET

No 123 (7378) / Cümə axşamı, 11 iyul 2019-cu il

Prezident İlham Əliyev:

Bu gün neft-qaz sektorundan asılılığın azaldılması bizim əsas vəzifəmizdir

Prezident İlham Əliyev MEDEF-ə üzv olan şirkətlərin nümayəndələrini qəbul edib

Bax: səh. 2

Box: səh. 3

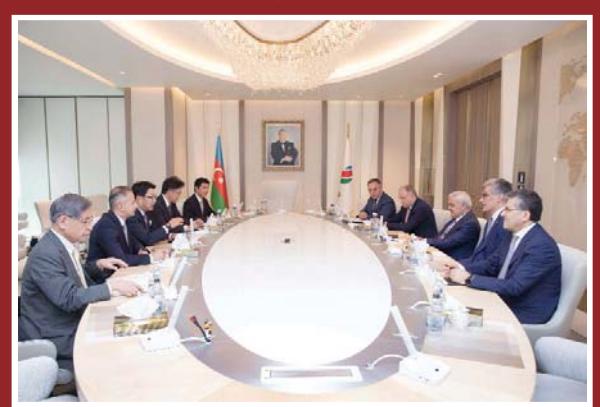
Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva MEDEF Biznes Şurasının prezidenti ilə görüşüb

Heydər Əliyev siyasi məktəbini öyrənirik

Box: səh. 5

SOCAR-da Yaponianın “ITOCHU” şirkətinin nümayəndələri ilə görüş

Box: səh. 4

Box: səh. 3

Əli Əhmədov:
UNESCO-nun Azərbaycanla sıx əməkdaşlığı formallaşıb

Box: səh. 6

“İordaniya-Azərbaycan əlaqələrində önemli məqamlar” adlı kitabın təqdimati olub

10

Oğuzda Yeni Azərbaycan Partiyasının “Gənc liderlər üçün yay məktəbləri” uğurla davam edir

12

İlin sonuna TAP-in Yunanistan və Albaniya marşrutunda boruların 100 faizi torpağa basdırılacaq

16

Çinin kosmik zondu Aym səthinə enərək sünə intellektdən istifadə edəcək

Prezident İlham Əliyev NATO Müttəfiq Qüvvələrinin Avropadakı Ali Komandanının başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 10-da NATO Müttəfiq Qüvvələrinin Avropadakı Ali Komandanı ile Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi - Rusiya Müdafiə nazirinin birinci müavini ilə NATO Müttəfiq Qüvvələrinin Avropadakı Ali Komandanı arasında keçirilən görüşdə iştirak

etmek üçün Bakıya gələn NATO Müttəfiq Qüvvələrinin Avropadakı Ali Komandanı Tod Volterin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

AZORTAC xəbər verir ki, söhbət zamanı Bakıda beynəlxalq əhemmiliyyəti mühüm görüş-

lərin keçirilməsindən məmənluq ifadə olundu.

Görüşdə Azərbaycan ilə NATO arasında əməkdaşlıq, ölkəmizin Əfqanistanda "Qətiyyətli dəstək" missiyasına töhfəsi məsələləri müzakirə edildi.

Azərbaycan-Rusya ikitorəfli münasibətləri bütün sahələrdə uğurla inkişaf edir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 10-da Rusya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi - Rusiya Müdafiə nazirinin birinci müavini ilə NATO Müttəfiq Qüvvələrinin Avropadakı Ali Komandanı arasında keçirilən görüşdə iştirak etmek üçün Bakıda səfərdə olan Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi və Rusiya Müdafiə nazirinin birinci müavini Valeri Gerasimovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

AZORTAC xəbər verir ki, görüşdə bey-

nəlxalq səviyyədə mühüm danışqların mütemadi olaraq Bakıda aparılmasının əhəmiyyəti qeyd edildi.

Söhbət zamanı Azərbaycan ilə Rusiya arasında ikitorəfli münasibətlərin bütün sahələrdə uğurla inkişaf etdiyi vurğulandı, herbi və hərbi-texniki sahədə əməkdaşlığın genişlənməsindən məmənluq ifadə olundu.

Görüşdə hərbi və hərbi-texniki sahədə əlaqələrin inkişaf perspektivləri ilə bağlı məsələlər ətrafında müzakirələr aparıldı.

Fransanın Azərbaycandakı səfiri Orelia BUŞEZ fransız şirkətləri ilə yüksək səviyyədə görüşə görə Prezident İlham Əliyev təşəkkür etdi. O, fransız şirkətlərinin Azərbaycanda həvəsle fəaliyyət göstərdiklərini bildirdi. Prezident İlham Əliyevin çıxışlarında iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi ilə bağlı səylədiyi fikirlərin diqqət doğurduğunu deyən Orelia Buşez Azərbaycanda iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi ilə bağlı artıq nticələrin göründüyü və bunun burada təmsil olunan şirkətlərin fəaliyyət müxtəlifliyində də öz eksini tapdığını vurğuladı. Səfir fransız şirkətlərinin Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafına səmərəli töhfə verəcəyinə əminliyini bildirdi.

MEDEF-in beynəlxalq Fransa-Azərbaycan qrupunun rəhbəri, "SUEZ" qrupun baş direktorunun müavini xanım Mari-Anj DÖBÖN bugünkü qəbuluna görə minnətdarlığını bildirək "SUEZ" şirkətinin Azərbaycanda fəaliyyətini verdili dəstəyə görə dövlətimizin başçısına təşəkkür etdi. Bir sıra yerli şirkət və agentliklərlə infrastrukturun təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əməkdaşlıq etdiklərini deyən Mari-Anj Döbön ölkəmizdə bu sahədə görülən işlərin iqtisadi inkişaf baxımından, həm də vətəndaşların həyatı üçün önemli olduğunu bildirdi, "SUEZ" in bu işləre bundan sonra da töhfə verəcəyinə ümidi var olduğunu dedi. Mari-Anj Döbön etraf mühitin qorunması sahəsində ölkəmizdə icra olunan layihələrə dəstək göstərməye, bu sahədə infrastrukturun inkişafına töhfə verməye hazır olduğunu bildirdi.

Görüşdə enerji, neqliyyat, kənd təsərrüfatı, bərpa olunan enerji, yüksək texnologiyalar və digər sahələrdə əməkdaşlığın hazırlı vəziyyəti və perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Prezident İlham Əliyev: Bu gün neft-qaz sektorundan asılılığın azaldılması bizim əsas vəzifəmizdir

Prezident İlham Əliyev MEDEF-ə üzv olan şirkətlərin nümayəndələrini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 10-da Fransa Sahibkarlar Təşkilatına - MEDEF-ə üzv olan şirkətlərin nümayəndələrini qəbul edib.

AZORTAC xəbər verir ki, qonaqları salamlayan Azərbaycan Prezidenti İlham ƏLİYEV dedi:

-Men MEDEF-dən belə böyük nümayəndə heyətini görməyə şadam. Bu, bizim əməkdaşlığımızın yaxşı nümunəsidir. Bilirsiniz ki, mən Parisdə və Bakıda MEDEF-in üzvləri ilə dəfələrlə görüşmüşəm. Üç il əvvəl böyük bir nümayəndə heyətinin səfərinin xatırlayıram və indi müxtəlif şirkətlərin 40 nümayəndəsi ölkəmizdə səfərdədir. Bu, həqiqətən də tərəfdəşligimizin çox yaxşı nümunəsidir. Bu, Azərbaycanda fəaliyyət göstərməye böyük marağın olduğunu nümayiş etdirdi. Sizin təmsil etdiyiniz bir çox şirkətlər ölkəmizdə müxtəlif layihələrdə artıq iştirak edir.

Azərbaycanın iqtisadi inkişafı sürətli gedir. Hazırda biz əsasən iqtisadiyyatımızın şaxələndirilməsi üzərində işləyirik. Çünkü, bu, əsas prioritetdir. Bu gün neft-qaz sektorundan asılığın azaldılması bizim əsas vəzifəmizdir. Biz iqtisadiyyatımızın şaxələndirilməsi üçün elimizdən gələni etməyə çalışırıq. Bu, asan deyil, lakin düşünürem ki, biz yaxşı irələyişə nail olmuşuq.

Prezident İlham Əliyev bu ilin

iqtisadi göstəricilərinə nəzər salaraq bildirdi ki, qeyri-enerji sektorunu 3 faizdən çox artıb və kənd təsərrüfatında bu il rekord həcmde, təxminen 13 faiz artım olub. Qeyri-enerji sənayesində isə artım təxminen 15 faiz təşkil edir. "Bu, onu göstərir ki, şaxələndirmə yaxşı nticələr verir", - deyən dövlətimizin başçısı əmin olduğunu bildirdi ki, yerli və xarici şirkətlərin fəal iştirakı ilə Azərbaycan öz məqsədlərinə çatacaq. Prezident İlham Əliyev nümayəndə heyətinin Azərbaycanda bir çox goruslər keçirəcəyini deyərək səfərinin çox səmərəli keçəcəyinə teşkilat-

Sonra MEDEF Biznes Şurasının prezidenti Jofrua Ru de BEZİÖ çıxış edərək dedi:

-Zati-aliləri, minnətdaram. Bizi burada qəbul etdiyinizə görə təşəkkür edirik. Burada olmaq bizim üçün böyük məmənluq ifadət və şərəfdır. Şəxsən mən ilk dəfədir ki, Azərbaycanda, Bakıda səfərdəyəm. Məmənluq ifadət etmək istərdim ki, bu, mənim Avropa İttifaqından kənara ilk səfərimdir. Mən ilk ölkə kimi Azərbaycanı seçmişəm. Bu da fransız biznes ictimaiyyətinin ölkəyə olan marağının göstəricisidir. Bildiğiniz kimi, MEDEF 170 min şirkətin üzv olduğu teşkilat-

dır. Bu gün mən böyük bir nümayəndə heyətinin tərkibindəyəm.

Jofrua Ru de Beziö nümayəndə heyətinə bank, tikinti, enerji, etraf mühit, tədbirlərin təşkili, yeni texnologiya sahələrinin təmsil edən şirkətlərin daxil olduğunu və onların 12 sektoru əhatə etdiyini bildirdi. "Bizim üçün bu şirkətləri dəstəkləmək və onları Azərbaycanın böyük potensialı olduğuna inandırmaq çox vacibdir", - deyən MEDEF Biznes Şurasının prezidenti nümayəndə heyətində qeyri-neft sektorunu təmsil edən şirkətlərin əksəriyyət təşkil etdiyini vurğuladı.

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva MEDEF Biznes Şurasının prezidenti ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva iyulun 10-da Fransa Sahibkarlar Təşkilatı-MEDF Biznes Şurasının prezidenti Jofrua Ru de Beziö ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva Fransa Sahibkarlar Təşkilatı-ME-

DEF Biznes Şurasının prezidenti Jofrua Ru de Beziöö Azərbaycanda görməkdən şad olduğunu bildirdi. Mehriban Əliyeva Azerbaycan ilə Fransa arasında uğurlu əməkdaşlığın qurulduğunu qeyd etdi, bu əməkdaşlığın bir çox sahələri əhatə etdiyini diqqətə çatdırdı. Birinci vitse-prezident siyasi, iqtisadi, humanitar əlaqələrin əhəmiyyətindən danişaraq, bu münasibətlərin iki ölkə arasında

əməkdaşlığın daha da inkişafına xidmət etdiyini bildirdi. Birinci vitse-prezident enerji sahəsindəki əməkdaşlığın uğurla davam etdirildiyini dedi, Fransa şirkətlərinin Azerbaycanda qeyri-neft sektorunda fəaliyyətlərinin genişləndirilməsi üçün böyük potensialın olduğunu vurğuladı.

MEDF-in Biznes Şurasının prezidenti Jofrua Ru de Beziö Fransa müəssisələrinin 170-ə

yaxın nümayəndəsinin ölkəmizə səfər etdiyini bildirdi. Birinci vitse-prezident enerji sahəsindəki əməkdaşlığın yüksək dəyərləndirdi, ölkələrimiz arasında mövcud əməkdaşlığın yüksək səviyyədə olduğunu dedi. Enerji sektorunda əldə edilən nailiyyətlərdən danişan qonaq Fransa şirkətlərinin qeyri-neft sahəsində - informasiya texnologiyaları, innovasiyalar, kənd təsərrüfatı, etraf mühitin mühafizəsi, turizm kimi istiq-

metlərdə əlaqələrin qurulmasında maraqlı olduqlarını diqqətə çatdırıldı. Jofrua Ru de Beziö Fransa şirkətlərinin Azerbaycanda daha da fəal çalışmalar üçün ölkəmizdə bütün şəraitin mövcud olduğunu diqqətə çatdırıldı.

Görüşdə bu ilin martında Mehriban Əliyevanın Fransaya səfərinin ikitərəflı əlaqələrin genişləndirilməsi baxımından əhəmiyyəti vurğulandı.

MƏRAHİM FƏRZƏLIBƏYOV "ŞÖHRƏT" ORDENİ İLƏ TƏLTİF EDİLİB

Prezident İlham Əliyev Mərahim Fərzəlibəyovun "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda qeyd edilir ki, Azərbaycan teatr sənətinin inkişafında xidmətlərinə görə Mərahim Fərzəli oğlu Fərzəlibəyov "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilsin.

PREZİDENT İLHAM ƏLİYEV MONQOLUSTANLI HƏMKARINI TƏBRİK EDİB

Prezident İlham Əliyev Monqolustan Prezidenti Xalmaaqıyn Battulqanı təbrik edib.

Təbrikdə deyilir: "Hörmətli canab Prezident, ölkənin milli bayramı münasibətə Sizə və bütün xalqınıza öz adımdan və Azerbaycan xalqı adından en səmimi təbriklerimi yetirirəm.

İnanıram ki, Azərbaycan-Monqolustan əlaqələri, ölkələrimiz arasındaki dostluq və əməkdaşlıq münasibətləri xalqlarımızın mənafələrinə uyğun olaraq bundan sonra da inkişaf edəcək və genişlənəcəkdir.

Bu xoş gündə Sizə möhkəm cansağlığı, işlərinizdə uğurlar, dəst Monqolustan xalqına daim sülh və rifah dileyirəm".

Əli Əhmədov:

UNESCO-nun Azərbaycanla six əməkdaşlığı formalasılıb

UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasının Bakıda keçirilməsi bir tərəfdən Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə çox böyük nüfuzlu sahib olmasına, digər tərəfdən beynəlxalq tədbirlərin keçirilməsi sahəsindəki yüksək tərcübəsindən xəbər verir.

Bunu Baş Nazirin müavini, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədr müavini-icra katibi Əli Əhmədov "PREZİDENT. Müstəqillik. Təhlükəsizlik. Rifah" videolayihəsi çərçivəsində Trend-ə deyib.

Ə.Əhmədov bildirib ki, indiye qədər Azərbaycanda keçirilən beynəlxalq tədbirlər ölkəmizin nüfuzunun əhəmiyyətli dərəcədə dəyişməsinə, yeniləşməsinə səbəb olub:

"Azərbaycanda keçirilən bu tədbirlər ölkəmizə bütün dünya miqyasında olan diqqəti də artırıb. Digər tərəfdən, Azərbaycan UNESCO çərçivəsində böyük layihələrin həyata keçirilməsinə yaxından dəstək olur. Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, hörmətli Mehriban xanım Əliyeva UNESCO çərçivəsində çox möhtəşəm layihələrin

yəti üçün faydalı təriflərində birlidir".

Baş Nazirin müavini vurğulayıb ki, çox sayıda insanın Bakıda keçirilən 43-cü sessiyada iştirak etməsi onların Azərbaycanla tanış olmalarına, ölkəmizin bugünkü inkişafı ilə bağlı daha çox məlumatlar əldə etmələrinə və be'ləliklə də Azərbaycana olan münasibətlərinin bugünkü reallıqlar çərçivəsində formalasmasına gətirib çıxarıb.

Qeyd edək ki, iyunun 30-da UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası Bakıda öz işinə başlayıb. 43-cü sessiyanın iyulun 7-də keçirilən iclasında Xan sarayı ilə birgə Şəkinin tarixi mərkəzi Dünya İrs Siyahısına salınıb.

Bu gün bağlanış iclasında sessiyanın yekun sənədi qəbul ediləcək.

SOCAR-da Yaponiyanın “İTOCHU” şirkətinin nümayəndələri ilə görüş

iyulun 10-da SOCAR-in prezidenti Rövnəq Abdullayev Yaponiya-Azərbaycan İqtisadi Komitəsinin həmsədri, “İTOCHU” Korporasiyasının prezidenti Keita İşini başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb. Qonaqları səmimi salamlayan Rövnəq Abdullayev “İTOCHU” Korporasiya-

sının prezidenti Keita İşini Yaponiya-Azərbaycan İqtisadi Komitəsinin həmsədri təyin olunması münasibətə tebrik etmiş, “İTOCHU” ilə SOCAR-in uzunmüddəli əməkdaşlıq əlaqələrindən danışıb, bu əlaqələrin inkişaf üçün geniş imkanlar olduğunu bildirib.

Səmimi qəbulu və təbrükə görə təşəkkürünü bildiren yapon nümayəndə heyətinin rəhbəri, “İTOCHU” korporasiyasının prezidenti Keita İşi Bakıya ilk dəfə gəldiyini söyləyib, SOCAR-da olmaqdan məmənnunuşunu ifadə edib. “İTOCHU”-nın prezidenti SOCAR-la bütün istiqamətlərdə

ve formatlarda əməkdaşlıqda maraqlı olduğunu söyləyib.

SOCAR-in prezidenti Azərbaycanda xarici investisiyanın qorunması üçün yaradılan şəraitdən ətraflı bəhs edib, yapon şirkətlərinin ölkəmizin neft-qaz sektorunda iştirakını yüksək qiymətləndirdir.

Xatırladaq ki, Yaponiyanın “İTOCHU” şirkəti “Ösrin kontraktı” çərçivəsində “Azəri-Çıraq-Günəşli” neft-qaz yatağının işlənilməsi, daha sonralar isə Bakı-Tbilisi-Ceyhan layihəsində və SOCAR-in Türkiyədə inşa etdiyi STAR neft emalı zavodunun ti-kintisində iştirak edib.

Azərbaycan-BMT əməkdaşlığı: tarix və müasirliyin vəhdətində

Dünyanın ən mötəbər və nüfuzlu beynəlxalq təşkilatı olan Birleşmiş Millətlər Təşkilatı (BMT) qlobal miqyasda ciddi rol oynayır. Müxtəlif sahələr üzrə problemlərin həll edilməsi, davamlı inkişaf məsələləri, dünya təhlükəsizliyi problemləri, elm, təhsil, mədəniyyət, iqtisadiyyat üzrə inkişafın özəllikləri bu təşkilat üçün müstəsna əhəmiyyət kəsb edir.

Buna görədir ki, her bir müstəqil dövlətin BMT ilə münasibətlərinə böyük önem verilir. Azərbaycan-BMT münasibətləri 1993-cü il-dən başlayaraq tamamilə yeni mezmunda inkişaf etməkdədir. XXI əsrin əvvəllərində dünya miqyasında mühəşidə edilən mürəkkəb və sürətli geosiyasi dəyişikliklər BMT üzvlərinin bu təşkilatla münasibətlərinə də yeni çalarlar gətirib. O cümlədən Azərbaycan iqtisadiyyat, elm, təhsil, mədəniyyət, təhlükəsizlik, münasibətlərin həlli və sair məsələlərdə BMT ilə əlaqələrini yeni seviyyəyə yüksəldib. Aktual məsələlərlə bağlı təklif edilən programların həyata keçirilməsində dəha aktiv mövqə tutub. Bütün bu məqamların fonunduda Azərbaycan-BMT münasibətlərinin təkamülünün təhlili üzərində dayanmağa ehtiyac görülür.

Yolun başlangıcı: Ulu Öndərin müəyyən etdiyi əməkdaşlıq kursunun uğurları

Birleşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsi 1945-ci ilyunun 26-da ABŞ-in San-Fransisko şəhərində keçirilən beynəlxalq konfransda təsdiq edilib. Konfransda 50 ölkədən nümayəndələr iştirak edib. Nizamnamə həmin ilin oktyabrında qüvvəyə minib. Bu tarixdən başla-

yaraq BMT beynəlxalq aləmdə ən çox adı hallanan təşkilatdır. Artıq insanlar hər hansı beynəlxalq problemin BMT çərçivəsində həll edilməsinə ədalətli sayırlar. Yaradığı gündən inдиq qədər bu beynəlxalq təşkilat çoxlu sayıda problemlərlə məşğul olub. Mövcudluğu müddətində BMT çətinliklər və ziddiyətlərlə də üzлəşib. Onun yeni müstəqil dövlətlərlə münasibətləri də asanlıqla formallaşmayıb. Hər bir müstəqil ölkənin bununla bağlı öz təcrübəsi vardır. Azərbaycan-BMT münasibətləri bu baxımdan maraqlı və zəngin təcrübəyə malikdir.

Müstəqilliyin ilk illerində Azərbaycanla BMT arasında əlaqələr daha çox formal xarakterda daşıyır. O dövrə ölkəye rəhbərlik edən siyasi qüvvələrin səriştəsizliyi və yaritma fealiyyəti neticəsində bütün dünyaya üçin vacib olan bu yüksək tribunadan istifadə demək olar ki, yox dərəcəsində idi. Ümummülli-

der Heydər Əliyevin 1993-cü ilin iyundakı xilaskar missiyası ilə yenidən hakimiyətə qayıdışından sonra isə vəziyyət tədrīcən dəyişməyə başladı. BMT-nin Baş Məclisinin elə hemin ilde keçirilən 85-ci plenar iclasında “Azərbaycanda olan qacqın və məcburi köçkünlərə fəvqələdə beynəlxalq yardımın göstərilməsi haqqında” qətnamə qəbul edildi. Bu, Azərbaycan-BMT münasibətləri kontekstində mühüm addım idi, çünki bununla, faktiki olaraq, Azərbaycan üzləşdiyi erməni təcavüzünün yaradıldığı problemləri dünya ictimaliyetinə nüfuzlu beynəlxalq təşkilatın tribunasından çatdırmaq imkanı əldə etmiş oldu.

Ulu Öndərin təşkilatın Baş Məclisinin 49-cu sessiyasında və BMT-nin 50 illiyi ilə əlaqədar xüsusi toplantıda söylədiyi program xarakterli nitqləri isə BMT-Azərbaycan əlaqəlerinin strateji yol xəritəsi

idi. Onun başlıca principini Azərbaycanın müstəqil dövlət quruculuğu konsepsiyasının əsas məqamları təşkil edirdi. Onların sırasında müstəqil xarici siyaset kursu ayrıca yer tutur. Mehə bu kimi principial məqamları Ulu Öndər BMT tribunasından bütün dünyaya bəyan etdi. Bununla tarixdə ilk dəfə olaraq, universal xarakterli beynəlxalq təşkilatın xitabət kürsüsündən Azərbaycanda müstəqil, demokratik və sivil bir dövlət quruculuğunun başlıca prinsipləri konseptual və sistemli şəkildə ifadə edildi.

Bununla yanaşı, həmin məqamlar BMT-nin özünün fealiyyətinin xarakteristikası ilə əlaqədə təqdim edildi. Konkret olaraq, Heydər Əliyev qlobal geosiyasetdə müşahidə edilən prosesləri analiz edərək, həm böyük dövlətlərin dünya qarşısında məsuliyyətinin artlığı, həm de BMT-nin əsas beynəlxalq təşkilat kimi fealiyyətinin dəyişməli fealiyyətini təmin etdi. İndiki şəraitdə BMT baş katibinin öz səlahiyyətlərindən səmərəli istifadə etməsinin, habelə beynəlxalq sülhün və təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsindən baş katib ilə birləşdə məsuliyyət daşıyan üzv dövlətlərin ona göstərməli olduğunu köməyin əhəmiyyəti de artır” (bax: əvvəlki mənbəyə, s. 194).

da səməreleşdirilməli olduğunu vurguladı (bax: 1).

Ulu Öndər yuxarıda vurğulanan kontekstdə BMT Baş Məclisinin 49-cu sessiyasında ifadə etmişdi: “Gələn il özünün 50 illiyini qeyd edəcək Birleşmiş Millətlər Təşkilatı, bir sıra münaqışların və böhran vəziyyətlərinin aradan qaldırılmasında təcrübəyə malik olan Təhlükəsizlik Şurası yeni dünya qaydasının qurulmasına, şübhəsiz ki, aparıcı rol oynayır. Lakin Təhlükəsizlik Şurası qarşısında hələ çətin sınaqlar durur: yeni şəraitdə öz səmərəli fealiyyətini Dünya Birliyinə sübut etmək. Bu gün Təhlükəsizlik Şurası öz qətnamələrinin təminatlı şəkildə yerinə yetirilməsinə nail olmaqla hemişəkindən daha çox əzmkarlıq göstərmelidir. Ümid edirik ki, Şuranın tərkibinin genişləndirilməsi onun möhkəmləndirilməsinə kömək edəcəkdir” (bax: 1, s. 194). Konkret olaraq, Ulu Öndər Təhlükəsizlik Şurasının qəbul etdiyi qətnamələrin yerinə yetirilməsi üçün lazımi əzmkarlığın göstərilmediyi ifadə edib. Bunun fonunda TŞ-de islahatların aparılması, o cümlədən onun tərkibinin genişləndirilməsi məsələsinin aktuallaşdırıldığı vurğulanıb. Bu, 1994-cü ilde, qlobal miqyasda kifayət qədər mürəkkəb bir vəziyyətin yarandığı şəraitdə çox vaxtında verilmiş bir təklif idi. Əger BMT onu reallaşdırıbilsədi, indi müşahide edilən bir çox ziddiyyətli məqamlar dünya siyasetini narahat etməzdı.

Ulu Öndər fikirlərini inkişaf etdirərək, başqa problemlər də toxunmuşdu. Heydər Əliyev nitqində vurgulayıb: “Biz Baş Məclisin rolu böyük əhəmiyyət veririk. Bu rolu hər şəydən əvvəl onda görürük ki, qarşılıqlı güzəştlərə və mənafələrin tarazlığına əsaslanan qərarlar qəbul edilərkən dövlətlərin ən six qarşılıqlı fealiyyəti təmin edilsin. İndiki şəraitdə BMT baş katibinin öz səlahiyyətlərindən səmərəli istifadə etməsinin, habelə beynəlxalq

Heydər Əliyev siyasi məktəbinin öyrənirik

İyulun 10-da Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibov "Heydər Əliyev siyasi məktəbinin öyrənirik" Gənc Liderlər Programı çərçivəsində müxtər respublikaya səfər edən gənclərlə görüşüb.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a verilən məlumatə görə, Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman naziri Azad Rəhimov çıxış edərək deyib ki, "Heydər Əliyev siyasi məktəbinin öyrənirik" Gənc Liderlər Programı Ümummilli Liderin Azərbaycana rəhbərliyə gəlmişinin 50 illiyi münasibətilə keçirilir. Program çərçivəsində iştirak edən 50 gənc internet vasitəsilə seçilib. Program çərçivəsində keçirilən görüşləri dikkatə çatdırın Azad Rəhimov Ali Məclis Sədriinin gənclərlə görüşünə mühüm əhəmiyyətə malik olduğunu bildirib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibov gəncləri salamlayıb, sefərin təşkilatçılara təşəkkürünü bildirərək deyib: Azərbaycan xalqının dünyaya bəxş etdiyi nadir şəxsiyyət, böyük dövlət xadimi, xalqını böyük xalqların, dövlətinə böyük dövlətlərin cərgəsinə çıxaran müdrik rəhbər, ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycanda hakimiyətə gəlməsinin 50 illiyi tamam olur. Tarixdə elə şəxsiyyətlər var ki, onların həyat yoldan danışmaq üçün bütün bir xalqın, bütün bir ölkənin tarixində danışmaq lazımdır. Möhtərem Heydər Əliyev belə şəxsiyyətlərdəndir. Onun mənali həyatı müstəqil Azərbaycanın siyasi bioqrafiyasına çevrilmişdir. Bu gün Azərbaycan deyərkən Heydər Əliyev, Heydər Əliyev deyərkən Azərbaycan düşünürük. Bu, səbəbsiz deyil. Azərbaycanın 50 ilə yaxın bir dövrünü ehətə edən tarixi ve siyasi taleyəti, bu illər ərzində ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi və mədəni hayatın bütün sahalarında baş vermiş dırçılış, inkişaf və təreqqi möhtərem Heydər Əliyevin adı ile bağlıdır.

Ali Məclisin Sədri deyib: Ümummilli Liderimizin bütün həyatını göz önüne getirsek, keçidiyi mənali ömrə yolu nəzərdən keçirsek, böyük ömrün yalnız bir məqsədə xidmet etdiyinin şahidi olarıq: bu - Azərbaycandır. Ulu Önderimiz Azərbaycan namına, bütün, müstəqil Azərbaycan və azərbaycanlılıq uğrunda çalışmış, mübarizə aparmış və qalib gəlmişdir. Büyük ömrün Azərbaycan namına fealiyyətinin birinci mərhəlesi ötən esrin 40-ci illərindən 1969-cu ilə qədərki dövrü ehətə edir. Bu dövrde möhtərem Heydər Əliyev xalq üçün xidmeti her şeydən uca tutan, dövlət təhlükəsizliyi maraqlarını milli məraqlara təbe etdirmeyi bacaran istedadlı hərbi xadim kimi parləmişdir. Təhlükəsizlik xidməti leytenantından həmin xidmətin general-mayoru ali hərbi rütubəsindən böyük bir yol keçən xalqımızın böyük oğlu 1964-cü ilde Azərbaycan SSR Nəzirlər Soveti yanında Dövlət Təhlükəsizliyi Komitəsi sədriñin müavini, 1967-ci ilde isə həmin Komitənin sədri təyin olunmuşdur. Azərbaycan tarixində həmin dövrədək bu idarəyə azərbaycanlı başçılıq etməmişdi. Möhtərem Heydər Əliyev təhlükəsizlik sisteminin generali və rəhbəri vəzifəsinə yüksələn ilk azərbaycanlı idi.

Ali Məclisin Sədri deyib: 1969-cu ilin 14 iyulu sadəcə respublika rəhbərinin seçim günü yox, bundan daha çox milli liderin rəhbərliyi gəlisi günü idi. Məhz bu tarixdən başlayaraq Azərbaycan etəletin, geriliyin daşını atdı, öz tarixi taleyinən sahibi oldu. Ümummilli Liderimizin siyasi rəhbərliyinin birinci dövründə Azərbaycan başqa müttəfiq respub-

lakaların 50 ildə keçdiyi inkişaf yolu 14 il qət etdi. Möhtərem Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə o zamankı SSRİ hökuməti Azərbaycanda xalq təsərrüfatının intensiv inkişafı ilə əlaqədar 5 xüsusi qərar qəbul etmişdi. Bu, böyük maliyyə və iqtisadi resurslar deməkdi. Görülən bütün tədbirlər hesabına ölkəmizin həyətində ciddi dəyişiklik baş verdi. Bu dəyişikliklərin miqyasını təsəvvür etmək üçün o dövrün statistikasına nəzər yetirmək kifayətdir. 14 il ərzində Azərbaycanda 250-dən çox zavod, fabrik, istehsalat sahələri tikilib istifadəyə verilmişdi. Nəhəng işlər görülmüş, kimya və neft maşın-qayırma sənayəsi müəssisələri təmamilə yenidən qurulmuşdu. Azərbaycan 14 milyon tona qədər neft istehsal etdiyi halda, Bakıda 30 milyon ton neft emali gücünə malik sənaye kompleksi yaradılmışdı. Bele inca və uaqqorən siyaset dırıcı sahələrdə də planlaşdırılmışdı. Qısa müddətde mərkəzləşmiş vəsait həsabına elektronika, radiotexnika, kosmos, aviasiya, hesablaşma texniki istiqamətli obyektlərin yaradılması Azərbaycanın gələcəyinə istiqamətli müşdrik siyasetin nəticəsi idi. O dövrün kiçik Azərbaycanı böyük Sovetlər Birliyinin əsas neft maşınqayırma sənayesi, üzümçülük bazası, yeganə məisət kondisionerləri istehsalı mərkəzinə çevrilmişdi. Azərbaycanın ittifaq miqyasında xüsusi çekisi əhəmiyyətli dərəcədə artmışdı. Respublikamızda istehsal olunan 350 adda məhsul dövünün 65-dən çox ölkəsinə ixrac olundu.

Ali Məclisin Sədri deyib: Liderin böyükünyü başa düşmək üçün vaxtın ucalığında dayanmaq lazımdır. Aradan keçən zaman mesafəsi 1970-ci illərdə atılan addımların əsl məhiyyətini başa düşməye imkan verir. Ümummilli Liderimiz həmin dövrdə görünen işləri belə qiymətləndirirdi: "Biz bu işləri başlayanda o, bizim üçün nəzəriyyə deyildi, böyük geləcəyə baxış idi: Azərbaycanın geləcəyinə baxış idi. Bu addımları atarken düşünürdük ki, zaman gelecek, Azərbaycan xalq öz milli azadlığı əldə edəcək, müstəqil Azərbaycan dövləti yaranacaqdır". Bu fikirler 1970-1982-ci illərdə Heydər Əliyev rəsulcuqluq siyasetinin istiqamətini və fəlsəfəsini özündə əks etdirir. O zaman SSRİ kimi böyük dövlətin ərazisinin və əhalisinin cəmi 3 faizini teşkil edən kiçik Azərbaycanda uzaq perspektive hesablanmış taleyülü işlər görür, respublikanın maddi sərvətləri, karbo-

hidrojen ehtiyatları gələcək nəsilər, müstə-qillik dövrü üçün qorunub saxlanır, bununla yanaşı, ittifaq büdcəsindən mərkəzləşmiş maliyyə və maddi resursların artan həcmədə Azərbaycanın inkişafına yönəldiləməsi təmin edilmişdi. Azərbaycanın Sovet dövründə inkişafının ən mühüm göstəricisi budur ki, həmin dövrə yaranmış iqtisadi, elmi-texniki və mədəni potensial respublikamızın tam müstəqil dövlət kimi fealiyyət göstərməsi üçün möhkəm zəmin yaratmışdır.

Ali Məclisin Sədri deyib: Əgər 1951-ci ilde Azərbaycan Kommunist Partiyasının on yedinci qurultayına hesabat məruzəsində "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanı əsəsən təqnid edilərək qadağan olunmuşdursa, ötən əsrin 70-ci illərində das-tanı ikinci ömrə verildi, "Dədə Qorqud" filmi yaradıldı. "Xalq düşməni" elan olmuş Hüseyin Cavidin cənazesinin qalıqları uzaq Sibirdən Naxçıvana, vətənинə getirildi. Milli şurur inkişafında belə bir fakt da təsərsiz qalmışdır ki, Azərbaycanda yeni yaradılmış obyektlər mərkəzin iradəsinin əksinə olaraq "Gülüstən", "Təbriz", yeni yaradılmış rəyonlara Babək, Gəncə adları verilirdi. Burada sual olunur: Sovet rejiminin qadağan etdiyi attributlara, tarixi yer adlarına, represiya qurbanlarına ikinci həyatın verilməsi, geride qalmış əyalət respublikasının qısa müddətde lider respublikaya çevirmesi necə mümkün olurdu? Mümkün olmayanları mümkün etməyin bir yolu vardı: Heydər Əliyev kimi xalqa, vətəne bağlı lider olmaq lazımdı. Məhz bu yolla gedərək, Sovet rejiminin keçilmez sədərləri aşaraq Möhtərem Heydər Əliyev xalqa leyqətli xidmetin canlı nümunəsini yaratdı. Azərbaycanı geniş inkişaf yoluna çıxardı. Ən vacibi isə odur ki, bu dövrdə Ümummilli Liderimizin rəhbərliyi ilə həyata keçirilmiş tədbirlər ölkəmizin sonrakı müstəqillik dövrü üçün çox mühüm əsas olmuşdur. Bu gün tam əmərliklə de-mek mümkündür ki, müstəqil Azərbaycanın dövlət suverenliyi və iqtisadi möstəqilliliyi, sistemli şəkildə artan xarici iqtisadi əlaqələri, dünya iqtisadiyyatına daha dərində integrasiyası 1970-1982-ci illərdə təməli qoyulmuş güclü xalq təsərrüfatı potensialına əsaslanır. Həmin dövrlərde inkişaf etmiş, elmi, mədəni və sosial strukturunu formalaşmış, möhkəm milli kadr bazası yaradılmış Azərbaycan olmasadı, müstəqillik dövrünün Azərbaycanı onu gözələyen problemlərin öhdəsindən

bu qədər asanlıqla gələ bilməz, tam müstəqil ölkə kimi inkişaf və tərəqqiye qovuşa bilməzdi. Bu, Ümummilli Liderimizin Azərbaycan naminə fealiyyətinin ikinci mərhələsinin en mühüm siyasi yekunu, ulu rəhbərin xalq karşısındakı tarixi xidmələrinin daha bir ifadəsidir.

Ali Məclisin Sədri deyib: Tarixdə qüdrəti şəxsiyyətlərin yaradıcı enerjisi xalqının təkamülünə və intibahına səbəb olmuşdursa, onların hadisələrin qaynar mənbəyindən uzaq düşməsi bütün hallarda mən-sub olduqları xalqın məhrumiyyəti ilə neticələnmişdir. Azərbaycan siyasi mühitində de belə bir faciəli dövr yaşanmış, xalqımızın böyük oğlunun siyasi rəhbərliyinin birinci dövrü ilə siyasi hakimiyətə ikinci qayıdışı arasındakı mərhələ tariximizə faciə və tənəzzüllü dövrü kimi daxil olmuşdur. Böyük ömrün Azərbaycanın naminə fealiyyətinin dördüncü mərhəlesi olan 1987-1990-ci illər Kreml rejiminin bu böyük şəxsiyyətə qarşı həyata keçirdiyi ağır təqib illəridir. Göstərilən təzyiqlərə, şəxsi əlaqələrinin, telefon danışlıqlarının izlənməsinə baxmayaq, Ulu Önderimiz sırávi vətəndaş kimi Azərbaycan üçün çalışmış, Sovet dövlətinin dağlıqlaşmış olduğu bir şəraitdə vətəni üçün çıxış yolları axıtmış, özünün zəngin dövlətçilik təcrübəsi, müstəqil məsləheti ilə Azərbaycanı düşdürüyən qıçırmaqdan ötürü bütün qüvvəsinə sərf etmişdir. Lakin o zaman Azərbaycana rəhbərlik edən səris-səzis rəhbərlərin Moskva qarşısında mütiliyi və xəyanətkar siyaseti nəticəsində xalq öz liderindən, lider isə öz xalqından təcrid edilmişdi.

Ali Məclisin Sədri deyib: 1990-1993-cü illərin Azərbaycanı məqsədli şəkildə xaos, anarxiya girdabına, vətəndaş qarşısundan sürüklenirdi. Regionda strateji maraqlı olan güc mərkəzləri tərəfindən ölkəmizin parçalanması, quberniyalarla və əyalətlərə bölünməsi planı artıq coxdan cirzılmışdır. Belə bir şəraitdə xalq yeganə nüfuzunu, ölkənin siyasi və iqtisadi böhranından qurtulmasına, vətəndaş qarşısundan aradan qaldırılmasına, dövlət müstəqilliliyinin daimi və əbdi olmasının yolunu ümummilli lider Heydər Əliyevdə görürdü. Xalqın iradəsi her şəyə qalib geldi və müstəqil Azərbaycan öz nüfuzunu böyük xilaskarın ali hakimiyətə qayğısında tapdı. Təsadüfi deyil ki, milli liderin xalqın tələbi ilə siyasi hakimiyətə qayıldığı gün - 1993-cü ilin 15 iyunu tarixə Milli Qurtuluş gü-

nü kimi daxil olmuşdur. Ümummilli Liderimiz Azərbaycanı ikinci dəfə xilas etməklə özünə Azərbaycan boyda abidə ucaldı.

Ali Məclisin Sədri deyib: Azərbaycana 30 ildən artıq rəhbərlik etmiş böyük dövlət xadiminin fealiyyəti esl dövlətçilik və vətəndaşlıq məktəbidir. Bu məktəbin özünməxsusluq ondadır ki, ideoloji və iqtisadi əsaslarına görə eks qütbə dayanan iki ictimai-siyasi quruluşa formalısa da, onun banisi hər iki dövrə çətinliklərinə baxmayaq, bütün hallarda lider səviyyəsinə yüksələ bilmişdir. Ulu Önder tarixinin sınağından çıxmış idarəcilik əsilləri, elecə da müasir başərə dəyərləri və prinsipleri mənimcəyərək, özünməxsus dövlət idarəciliyi modelini yaratmağa müvəffəq olmuşdur. Bu modelin səciyyəvi cəhətləri - dövlətçilik, vətənpərvərlilik, millimənəvi dəyərlərə sadıqlıq, xalqın etimadına arxalanmaq, milli mentaliteti nəzəre almaqla güclü nizam-intizamın, daxili siyasi sabitliyin və sosial tarazlığın temin edilməsi, demokratiya və humanizm prinsipləri ilə ciddi idarəetmə üsullarının uzaqlaşmasıdır. Milli Liderimizin canından əziz sevdiyi müstəqil, qüdrəti Azərbaycan Heydər Əliyev yolu ilə gəderə yaşıyır, gündən-güne inkişaf edir, tərəqqiyə qovuşur və Azərbaycanda əldə olunan bütün nailiyətlərdə Heydər Əliyevin işi və əməlləri bu gün də yaşayır. Zaman keçidcə bu nailiyətlər dəhə da ardır. Çünkü bu yolu Heydər Əliyev məktəbinin en layiqli yetirməsi olan hörmətli İlham Əliyev davam etdirir. 2003-cü ilde Prezident kimi and içən hörmətli İlham Əliyev demişdir: "Mən Azərbaycanın xoşbəxt gələcəyinə inanıram. Əminəm ki, ölkəmiz bundan sonra da inkişaf edəcək, dəha da güclənəcəkdir. Azərbaycanda demokratiya dəha da inkişaf edəcək, siyasi plüralizm, söz azadlığı təmin olunacaqdır. Ölkəmiz müsər dövlətə çevrilecəkdir. Bütün bunları etmek üçün Azərbaycanda çox iş görmək lazımdır.

"Azərbaycanın inkişafi milli lider Heydər Əliyev siyasetinin davamıdadır. Məhz bu siyasetin davam etdirilməsinin nəticəsidir ki, Azərbaycan bu gün müstəqil dövlət kimi yaşayaraq inkişaf edir. Əger Ulu Önderimiz ətən əsrin 70-ci illərində Azərbaycanı müttəfiq respublikalar içərisində özü-özünü maliyyəleşdirən iki respublikadan birinə çevrmişdir. Ümummilli Liderimizin quruculuq xəttinin davamçısı hörmətli İlham Əliyevcə rey়onunda lider dövlətə çevirmişdir", - deyən Ali Məclisin Sədri bildirib ki, bu gün xalqımız əmindir ki, Ümummilli Liderimizin siyasi kursu möhkəm ellərdədir. Bu kursu davam etdirən ölkə rəhbəri nainkı regionda, bütövlükde dünyada qəbul edilmiş siyasetçi kimi Azərbaycanı, onunla birlikdə Heydər Əliyev kursunu yaşıdır, ölkəmizi inamla daha xoşbəxt gələcəyə aparır. Müstəqil Azərbaycan cəmiyyətində inkişafın bir hərəkatverici qüvvəsi var: bu - Heydər Əliyev ideyalarıdır. Heydər Əliyev yolu sədiq qalan xalqımız özünün milli liderinin ideyalarını yaşatdıqca, onun zəngin xəzinəsindən behəreləndikcə, daim irəliye gedəcək, yaşayacaq və rifaha qovuşacaqdır. Vərliyi qədər sevdiyi, inkişaf üçün bütün həyatını həsr etdiyi Azərbaycan, Ulu Önderimiz Heydər Əliyev Azərbaycan adlı abidə yaratdı. Ulu Önderimiz "Azərbaycan" kəlməsini qürurla, iftخارla sesləndirir və deyir: "Nə qədər ki, Azərbaycan var, mən də varam. Mən isə Azərbaycanda əbədi olacağam!"

Sonra Ali Məclisin Sədri gənclərin suallarını cavablandırır.

Ali Məclisin Sədri gənclərlə xatirə şəkli çəkdirib, onlara hədiyyələr təqdim edib.

"İordaniya-Azərbaycan əlaqələrində önəmlı məqamlar" adlı kitabın təqdimatı olub

İyulun 10-da İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv Dövlətlərin Jurnalistləri Assosiasiyanın təşkilatçılığı ilə iordaniyalı tarixçi və jurnalist Ömer el-Armutinin müəllifi olduğu "İordaniya-Azərbaycan əlaqələrində önəmlı məqamlar" adlı kitabın təqdimatı olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, kitab Azərbaycan dilinə İsləm Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv Dövlətlərin Jurnalistləri Assosiasiyanın təşəbbüsü ilə tərcümə olunub.

Kitabın məsləhətçisi Rafiq Əliyev tədbirdə çıxış edərə bildirib ki, bu, Ömer el-Armutinin ölkəmizlə bağlı ikinci nəşridir. O, Azərbaycan ilə İordaniya arasındakı münasibətlərdən, ölkələrimizin oxşar cəhətlərindən danışır.

R.Əliyev nəhəng güc sahiblərinin beynəlxalq hüququn normalarına məhəl qoymadığını, neticədə qanlı mühəribələrin, vətəndaş qarşılardalarının baş verdiyi söyləyib. O deyib ki, ikili standartlar artıq beynəlxalq münasibətlərdə bir normaya çevriləkdir.

İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv Dövlətlərin Jurnalistləri Assosiasiyanın üzvləri bu kimi xoşagelməz hallarla mübarizəyə töhfə vere bilərlər.

Tədbirdə çıxış edən Prezident Administrasiyasının ictimaiyyəsi məsələlər şöbəsinin məsul əməkdaşı Bəhruz Həsənov deyib ki, Azərbaycan İslam dünyasında həmərəyliyin yaradılmasında böyük səyler nümayiş etdirir. Azərbaycan müsəlman ölkəleri, o cümlədən İordaniya ilə 25 ildən artıqdır ki, bir çox sahələrdə uğurlu əməkdaşlıq edir. Kitabda da qeyd olunduğu kimi, əsası ümummilli lider Heydər Əliyev və Kral Hüseyin bin Talal tərəfindən

qurulmuş Azərbaycan-İordaniya dostluq və əməkdaşlıq əlaqələri bu gün yüksələn xətt üzrə davam edir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və İordaniya Kralı II Abdullah dostluq və qardaşlıq münasibətlərini daha da möhkəmləndirirler.

Bəhruz Həsənov bildirib ki, Ömer el-Armutinin müəllifi olduğunu kitabda onun Azərbaycana olan sevgisi açıq şəkildə görünür. O, ölkəmizə sevgisini poeziya di-

hüquq" kitabı ötən il Assosiasiya tərəfindən tərcümə edilərək nəşr olunub.

Fazıl Abbasov bildirib ki, bu gün İsləm dəyərlərinə qarşı aparılan çırçık kampaniyasının qarşısının alınmasında müsəlman ölkələrinin, o cümlədən bu ölkələrin jurnalistlərinin həmərəyliyinə böyük ehtiyac var. Bu gün bu həmərəylik Azərbaycan və İordaniya tərəfindən layiqince nümayiş etdirilir.

Assosiasiyanın sədri vurğulayıb ki, bu kitabda təkcə müəllifin öz düşüncələri deyil, digər iordaniyalı müəlliflərin, jurnalistlərin fikirləri de öz eksini tapıb.

Nəşrin digər məsləhətçisi, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Sona Vəliyeva bildirib ki, bu kitab Azərbaycan dövlətinə və xalqına olan sevginin nəticəsidir. Bu nəşr vasitəsilə Azərbaycan mədəniyyəti və tarixi İordaniyada geniş təbliğ olunur. Bu işin həyata keçməsində İsləm Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv Dövlətlərin Jurnalistləri Assosiasiyanın mühüm xidmətləri var.

Mətbuat Şurasının sədri, Milli Məclisin deputati Əflatun Amaşov qeyd edib ki, Azərbaycan və

İordaniya müxtəlif sahələrdə əməkdaşlıq edirlər. Bu əməkdaşlıq xalqlarımızın daha da yaxınlaşmasına yol açıb. Ömer el-Armuti kitablarında Azərbaycanın üzləşdiyi problemlərlə yanaşı, eldə etdiyi nailiyyətləri də iordaniyalılara çatdırır.

Kitabın müəllifi, iordaniyalı tarixçi-yazıcı Ömer el-Armuti bildirib ki, "Dağlıq Qarabağ münaqişəsi və beynəlxalq hüquq" kitabıdan sonra "İordaniya-Azərbaycan əlaqələrində önəmlı məqamlar" adlı yeni nəşri onun Azərbaycana olan sevgisini sübut edir. Yeni kitabda Azərbaycan-İordaniya dostluq və qardaşlıq münasibətlərindən bəhs olunur. O qeyd edib ki, bu kitablara yazımcıda məqsədi ərəb ictimaiyyətinə Azərbaycan həqiqətləri barədə ətraflı məlumat vermekdir.

Ömer el-Armuti vurğulayıb ki, Dağlıq Qarabağda tərədilən faciələr İsləm dünyasına qarşı hücumların bir hissəsidir. Bu səbəbdən İsləm həmərəyliyi dəha da möhkəmləndirilməlidir.

Tədbir müzakirələrlə davam edib.

kərək Ulu Öndərin milli enənləri və müasir tələbləri özündə birləşdirən, xalqın mentalitetinə, psixologiyasına uyğun gələn yeni ölkə, həyat quruculuğu konsepsiyasını müəyyənləşdirmiş olduğunu qeyd edib.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü Kənfil Bünyadzadə çıxışında ölkəmizdə İsləm həmərəyliyindən bəhs edərək Azərbaycanın İsləm dövləti olmamasına baxmayaraq, onu mənəvi bağlarında qoruyan dövlət olduğunu vurgulayıb: "Azərbaycan bu gün İslama sahib çıxır, bütün din sahibləri ilə dialoq gire bilir. Buna görə də Azərbaycanda çox gözəl tolerant mühit var".

Tədbirdə çıxış edən Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin icraçı direktoru Rəvan Həsənov və digərləri qeyd ediblər ki, İsləm dininin Azərbaycan mədəniyyətinə təsiri böyük olub.

Cıxlislarda, həmçinin "milli kimlik", "dini kimlik" anlayışlarına da aydınlatırılarək onların biri-birinə qarşı olmadığı, əksinə vəhdət təşkil etdiyi vurğulanır.

**Ceyhun Piriyev,
"iki sahil"**

"Azərbaycançılıq ideologiyası və İsləm" BAKIDA BU MÖVZUDA KONFRANS KEÇİRİLİB

edilməsinə ehtiyac var".

DQİDK-nin sədri xatirələdi ki, bu ideya XIX əsrin sonlarında meydana gəlib.

Eyni zamanda, Xalq Cümhuriyyəti dövründə de belə bir ideya olub: "Lakin praktik olaraq azərbaycançılığın dövlət ideologiyası səviyyəsinə qaldırılması və onun dövlət ideologiyası kimi təsbit olunaraq tətbiqi ulu önder Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Azərbaycanın Konstitusiyasında birbaşa "azərbaycançılıq ideologiyası" termini olmasına da, biz bu ideya ətrafin-

da birləşmişik. Bu, yalnız müstəqili Azərbaycanda yaşayanları deyil, bütün dünya azərbaycanlılarını birleşdirən ideyadır".

Daha sonra azərbaycançılıq ideologiyasından bəhs edən "Heydər Əliyev və azərbaycançılıq" filmi nümayiş etdirilib.

Konfransda çıxış edən Milli Məclisin deputati, "Yeni Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru Hikmət Babaoğlu bildirib ki, hazırda real siyasi müstəvidə azərbaycançılıq bugünkü inkişaf edən, hüquqi münasibi-

bətlər sistemində nüfuzlu aktorlardan birinə çevrilən Azərbaycandır.

Milli Məclisin deputati, eyni zamanda, ulu öndər Heydər Əliyevin fəaliyyətindəki azərbaycançılıq xəttindən bəhs edib: "Ulu Öndərin siyasi fealiyyətini karakterize edərən önmüze çixan mühüm felsəfə ondan ibarətdir ki, müxtəlif tarixi dövrlərdə, fərqli siyasi-ideoloji sistemlərde Azərbaycana rəhbərlik etməsinə baxmayaraq onun fəaliyyətinin cazibə mərkəzi kimi Azərbaycan xalqı-

nın və dövlətinin maraqları müəyyənləşmişdi. Ulu Öndərin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi dövrlər arasında siyasi varislik körpüsü qursaq, her iki dövru birləşdirən mühüm ideoloji xətt var ki, bu, azərbaycançılıqdır".

Qafqaz Müsəlmanları idarəsi sədrinin birinci müavini Salman Musayev ulu öndər Heydər Əliyevin siyasetində dincə verilən önenin əhəmiyyətindən danışır. O, həmçinin ümummilli lider Heydər Əliyevin əsl siyasi-ideoloji lider olmasına diqqəti çə-

Vüqar Rəhimzadə:

Azərbaycandan dünyaya sülh, sabitlik və multikultural dəyərləri əks etdirən mesajlar ünvanlanır

Bu gün Azərbaycan dünyasının diqqət mərkəzində olan ölkələr sırasındadır. Elə mütəmadi olaraq paytaxt Bakıda keçirilən beynəlxalq tədbirlər, siyasi, iqtisadi, mədəni və s. müstəvillerdə aparılan müzakirələr bunu deməyə əsas verir. Təbii ki, bütün bunlar səbəbsiz deyil. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ile həyata keçirilən

uğurlu daxili və xarici siyaset beynəlxalq aləm üçün cəlbəcisi olmaqla yanaşı, region və dünyaya sabitlik, sülh və təhlükəsizlik və edir. Azərbaycanın təşəbbüsü ilə reallığa çevrilən qlobal layihələr ölkələr arasında yeni əməkdaşlıqların meydana gəlməsinə və daha da genişlənməsinə yol açır. Bu layihələr qarşılıqlı milli maraqlara hörmət etməklə her bir iştirakçı ölkəyə böyük qazanc, iqtisadi mənfiət getirir.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında YAP Siyasi Şurasının üzvü, "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə deyib.

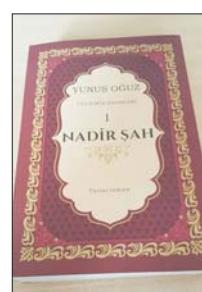
Vüqar Rehimzadə bildirib ki, Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi və Rusiya Müdafiə nazirinin birinci müavini Valeri Gerasimov ilə NATO Müttəfiq Qüvvələrinin Avropadakı Ali Komandanı Tod Volters arasında görüşün məhz Bakıda keçirilməsi ölkəmizin beynəlxalq arenada yüksələn nüfuzunun, artan siyasi çəkisinin parlaq təzahüründür. Azərbaycan nə NATO, nə də Kollektiv Təhlükəsizlik Mütqaviləsi Təşkilatının üzvü deyil. Buna baxmayaraq, bu qurumları təmsil edən qlobal güclərin nümayəndələrinin məhz Bakıda görüşmələri ölkəmizə olan inam və etimadın nəticəsidir. Azərbaycan dünyada sabitləşdirici, sülhsever ölkə kimi tanınır. Bu müsbət imicin formallaşmasında ölkə rəhbərliyinin həyata keçirdiyi məqsədönlü siyaset əsas amil kimi çıxış edir. Bu görüş ondan xəber verir ki, müstəqil siyaset yürüdən, heç kimdən asılı olmayan Azərbaycan dünya miqyasında söz sahibi olan ölkələr sırasındadır.

"İki sahil" qəzetiin baş redaktoru vurğulayıb ki, qitələri birləşdirən, böyük güclərin hörmətlə yanaşlığı, hər zaman hesablaşdırıcı Azərbaycan artıq beynəlxalq dialoq məkanına çevrilib: "Bu məkandan isə dünyaya sülh, sabitlik və multikultural dəyərləri, birgə əməkdaşlığı əks etdirən mesajlar ünvanlanır".

YUNUS OĞUZUN "NADİR ŞAH" ROMANI ÇAPDAN ÇIXIB

Yazıcı-publisist, tarixi romanlar müəllifi Yunus Oğuzun 5 cildlilikin birinci cildi çapdan çıxıb.

Olaylar.az xəbər verir ki, həmin cildə yazıcının ilk tarixi romanlarından olan, dünyadan müxtəlif dillərinə tərcümə olunan və həmin ölkələrdə çap edilən "Nadir şah" romanı daxil edilib. Romana "Ön söz"ü akademik, Milli Məclisin deputati Nizami Cəfərov yazıb. Qeyd edək ki, yazıcının seçilmiş əsərləri silsiləsinə daxil olan 4 romanı isə çapa hazırlanır. Yunus Oğuzun əsərlərinin çap işini "Ol" neşriyyatı həyata keçirir.

Bakı daha bir beynəlxalq görüş üçün məkan seçilib. Belə ki, NATO ilə Rusiya arasında növbəti danışıqlar məhz bizim paytaxtımızda keçiriləcək. Rusiya Federasiyası Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi Valeri Gerasimov paytaxtimizda NATO Müttəfiq Qüvvələrinin Avropadakı Ali Komandanı Tod Volters ilə danışıqlar aparacaq. Bəs belə bir görüşün məhz Bakıda keçirilməsi nə ilə əlaqədardır? Şübhəsiz, Bakının növbəti dəfə qlobal güc mərkəzərinin hərbi rəhbərliyinin görüşü üçün məkan seçilmesinin müəyyən səbəbləri var.

Bu, hər şəyden əvvəl, beynəlxalq səviyyəli tədbirlərin keçirilməsində söz sahibi olan Azərbaycanın imici ilə bağlıdır. Belə ki, indiyədək Bakıda yüzlər beynəlxalq səviyyəli tədbirlər təşkil olunub və onların hər biri bərədə xoş sözler söylənilib. Məsələn, elə bu günlərdə paytaxtimizda UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyası öz işini uğurla başa çatdırdı. Digər tərəfdən, ölkəmizin təşəbbüsü və iştirakı ilə həyata keçirilən enerji və nəqliyyat dəhlizləri layihələri bu seçimdə çox önemli rol oynayır. Bu gün artıq bir həqiqətdir ki, respublikamız Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasına etibarlı tərəfdən, qlobal enerji və nəqliyyat layihələrinin iştirakçı kimi tanınır.

Bu bir həqiqətdir ki, munaqışlərin, böhranların

səngimediyi müasir dünyada öz yolu ilə inamlı addımlamaq, inkişaf etmək və uğur qazanmaq hər ölkəyə nəsib olmur. Bu mənada respublikamız hər baxımdan dünyadan ən təhlükəsiz diyarlarından biridir. Yəni Azərbaycan sabitliyin yüksək səviyyədə təmin edildiyi ölkələr sırasındadır. Bu mənada qlobal təhlükəsizliyə aid olan vacib məsələlərin müzakirə edilmesi üçün bir çox ölkələr arasından müstəqil dövlət kimi balanslaşdırılmış xarici siyaset yürüdən Azərbaycanın seçiləcək dövlətimizin regional təhlükəsizlik, inkişaf və sabitliyin təmin edilməsində oynadığı rolun və yürütdüyü siyasetin göstəricisi kimi də dəyərləndirmək olar. Bu mənada Azərbaycan təkcə yerləşdiyi regionda deyil, həm də daha geniş miqyasda sabitləşdi-

rici rol oynayır. Şübhəsiz, Azərbaycanda içtimai-siyasi sabitlik bundan sonra da dönmədən qorunacaq və möhkəmlənəcək.

Belə mətəber görüşlərin ölkəmizdə keçirilməsinin digər səbəblərindən biri isə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin şəxsi nüfuzu və dövlətimizin regional, qlobal proseslərde aktiv rol alması ilə bağlıdır. Bu artıq beynəlxalq səviyyədə etiraf olunan həqiqətdir ki, respublikamızda həyata keçirilən taleyülü tədbirlər, ölkəmizin qüdrətlənməsində, Azərbaycanın qısa müddət ərzində Cənubi Qafqazın lider dövlətinə çevriləməsində, dünya dövlətləri sırasında özünə layıqli yer tutmasında cənab İlham Əliyevin xidmetləri ölçüyəgəlməzdir.

Bütün bunları nəzərə alan həm NATO, həm də Rusiya rəsmiləri Azərbaycana etibar edir və danışıqların aparılması üçün də məkan olaraq Azərbaycanı seçirlər. Xatırladaq ki, ötən ilin dekabr ayında Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi Valeri Gerasimov NATO Müttəfiq Qüvvələrinin Avropadakı Baş komandanı Körtis

Skaparotti ilə Bakıda görüşüb. Növbəti görüş isə Rusiya və NATO rəsmiləri arasında Bakıda baş tutan dördüncü görüş olacaq.

Qeyd edək ki, Azərbaycan nə NATO-nun, nə də Kollektiv Təhlükəsizlik Mütqaviləsi Təşkilatının üzvü deyil. Amma ABŞ, Avropa və Rusiya ilə çox yaxşı münasibətləri olan, onlarla müxtəlif sahələr üzrə əməkdaşlıq edən bir ölkədir. Dost və qonşu ölkələr olaraq, Azərbaycanla Rusiya arasında strateji tərəfdaşlıq münasibətləri mövcuddur. Azərbaycan ilə ABŞ arasındaki strateji münasibətlər isə təhlükəsizlik, enerji və iqtisadi sahədə əməkdaşlığı ehatə edir. Bu gün də ölkəmiz qlobal müstəvidə ABŞ və Rusiya ilə münasibətlərinə xüsusi əhəmiyyət verərək, strateji müttəfiqlik əlaqələrini daha da inkişaf etdirir. ABŞ və Rusiya isə öz növbələrində Azərbaycanın Cənubi Qafqazın iqtisadi cəhətdən güclənməsində mühüm faktor olduğunu qəbul edir və onun bu istiqamətdəki uğurlu siyasetini dəstekləyirler.

Qvami Məhəbbətoğlu,
"İki sahil"

Niya məhz Bakı?

Siyasi ekspert: Azərbaycandakı sabitlik dünyada bir etalonu əvrilib

Azərbaycan yalnız mühüm görüşlər kontekstində deyil, eyni zamanda digər qlobal məsələləri əhətə edən danışıqların aparılması istiqamətində ən mükəmməl və ənənəvi məkandır.

Bunu Trend-ə açıqlamasında "SƏS" qəzetiin baş redaktoru, siyasi ekspert Bəhrəz Quliyev Rusiya Federasiyası Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi Valeri Gerasimovun Bakıda NATO Müttəfiq Qüvvələrinin Avropadakı Ali Komandanı Tod Volters ilə danışıqlar aparmasını şərh edərkən deyib.

Eksperin sözlerinə görə, bütövlükde ölkəmizin belə bir görüşlər kontekstindəki yeri və rolu bir sırə əhəmiyyətli aspektlərə söylenir: "Diqqət yetirsek, görərik ki,

Azərbaycan Avropanın, eləcə də dünyanın enerji təhlükəsizliyində, təminatında çox önemli yer tutur. Ölkəmizin bilavasitə təşəbbüsü ilə ister enerji, isterse də nəqliyyat dəhlizləri layihələri reallaşdırılır, həmin istiqamətdə davamlı işlər aparılır, yeni ideyalar irəli sürürlər. Bütün bunların təməlinde ilk növbədə ölkədəki sabitlik dayanır. Çünkü sabitlik olmasa, ən zəngin dövlət belə mühüm tədbirlərin həyata keçirilməsində uğur əldə edə bilmez. Ona görə də xüsusi vurğulamaq istərdim ki, ölkəmizin qeyd edilən faktorlar baxımından dünyadakı yeri və rolu ən yüksək səviyyədədir. Nəzərə almaq lazımdır ki, Azərbaycan ne NATO-nun, nə də Kollektiv Təhlükəsizlik Mütqaviləsi Təşkilatının və ya digər hərbi

alyansların üzvüdür. Bu halda əminliklə deyə bilerik ki, iki nehəng hərbi struktur təmsilcilərinin danışıqlar məkanı olaraq növbəti dəfə də məhz Azərbaycanı seçmələri xalqımıza, dövlətimizə qarşı gösterilən inam və etibarın, hörmətin təcəssümüdür".

B.Quliyev bildirib ki, bu gün ölkəmizin Şərqi Qərb arasında körpü rolunu oynaması barədə deyilən fikirlər hem məntiqi, hem də reallıq cəhətdən isbatlanıb: "Artıq Azərbaycandakı sabitlik dünya ölkələri üçün bir nümunə etalonuna əvrilib. Ona görə də həm NATO, həm də Rusiya Azərbaycana etibar edir, danışıqların aparılması üçün də məkan olaraq əsasən Azərbaycanı seçirlər. Xatırlatmaq istərdim ki, Azərbaycan eyni zamanda ikitərəflı, üçtərəflı

ve çoxtərəflı görüşlər üçün də mükemmel siyasi arena olaraq tanınır və bunun də bir səbəbi Bakının dünya siyasetində sülh-pərvərlik carşısı olmasıdır. Ona görə də paytaxtimiz dialog məkanı olaraq qəbul edilmesi bütövlükdə Azərbaycanın beynəlxalq imicinə stimul verir, nüfuzunu dəha da artırır".

Hər bir mühüm hadisə keçilən yolun təhlilini, qarşıdakı illərin hədəflərini müəyyənləşdirməyi bir zərurətə çevirir. Nəzərə alsaq ki, ictimai fikrin formallaşmasında mətbuat əhəmiyyətli rol oynayır, çoxsayılı mətbuət orqanlar sırasında öz dəst-xətti ilə seçilən, 28 illik yol qət edən "iki sahil" qəzətinin keçdiyi şərafli yolun təhlilinin bizim üçün nə qədər sevinci, eyni zamanda, məsuliyyətli olduğunu dərk edir, mətbuatın əsas prinsiplərindən biri kimi obyektivlik əsasında fikirlərimizi geniş oxucu auditoriyamızla bölüşməyi özü-müzə fəxr bilirik.

28 illik yol... Uğurlu başlanğıc növbəti uğurlara əsas verir. Hədövrün tələblərinə uyğun olaraq təkmilləşən, tutduğu yola, əqidəye sadıq olan, dövlətçiliyimizin inkişafına davamlı töhfələr veren "iki sahil" "Vahid Azərbaycan uğrunda" amalı ilə yola çıxdı. "iki sahil"in ilk saylarında xalqımızın Araz dərdindən, o taylı, bu taylı soydaşlarımızın problemlərindən etraflı materiallar dərc olundu və bu yazılar oxucular terəfindən böyük rəğbətlə qarşılandı. Adı ilə tutduğu yolu, məqsəd və məramını açıqlayan "iki sahil" sözsüz ki, ölkədə baş verən ictimai-siyasi proseslərə biganə qalmadı. Həmin dövrün reallıqlarına diqqət yetirdikdə bu tələbi sözün qüdrəti ilə doğrultmaq məsuliyyəti, bacarığı özünü qabariq şəkildə bürüze verdi. Bu o dövr idi ki, ölkədə xaos, anarxiya, özbaşinalıqlar baş alıb gedirdi. İctimai-siyasi durumun gərginliyi bütün sahələr kimi, mətbuat da öz mənfi təsirini göstərirdi. İqtisadi tərəqqidən danışmaq qeyri-mümkün idi. İqtisadi tənəzzül qəzətin hər nömrəsində mütəxəssis araşdırmaları ilə ge-

hidi olarsınız. Bu ondan irəli gelir ki, qəzetimiz yarandığı gündən pəşəkar kollektive malik olub, yazılan hər bir sözə dəyr verilib və onun məsuliyyətini daşımış hissi qarşıya mühüm tələb kimi qoyulub.

"iki sahil" müsteqil Azərbaycanın hər bir dövrünün reallıqlarının həm güzgüsü, həm də carçası olub. Müstəqilliyimizin ilk illərində Azərbaycanın hansı problemlərlə üzleşməsi, xalqın öz xilaskarını dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevi həkimiyətə çağırış, bu gün ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında aparıcı rol oynayan, nəinki ölkəmizin, regionun aparıcı təşkilatına çevrilən Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması ilə bağlı xalqın böyük əksəriyyətinin isteyini özündə eks etdirən 91 nəfər ziyanının Ulu Öndərə müraciəti və bu müraciətə cavab "iki sahil"də geniş şəkildə dərc olundu, oxuculara çatdırıldı. O çətin illərde Heydər Əliyev ideyalarının təbliğində öz səralarda addımlayan "iki sahil" üzərinə düşən məsuliyyəti layiqince yerinə yetirdiyi kimi, azərbaycançılıq, milli məfkurə və təfəkkürə bağlılıq ideyalarına sadıqlıyını bu gün də

nış şəkildə təhlil edilir, vəziyyətdən çıxış yolları ictimaiyyətə açıqlanır. Çətinliklərə baxmayaraq, "iki sahil" mətbuatın əsas funksiyası olan cəmiyyətin güzgüsü rolu yüksək səviyyədə yerinə yetirdi və bu gün də bu missiyasını uğurla icra edir.

Gündəlik maraqlı yazılarla oxucuların görüşüne gəlmək, məqale rəngarəngliyini qorumaq təbii ki, böyük məsuliyyət, axtarış tələb etdiyi kimi, eyni zamanda, şərəfdir. Bir ilde qəzətin 250-yə yaxın sayının işq üzü gördüğünü nəzərə alıb, bunu 28 il üçün hesablaşaq, eyni zamanda, gündəlik 8 mindən artıq tirajla çıxdığını da unutmasaq, nəşrimizin oxucu auditoriyası barədə aydın təsəvvür yaratmaq çətin deyil. Keçilən yol qarşidakı illər üçün stimulverici amil olmaqla yanaşı, hansı zəhmətin, məsuliyyətin bəhrəsi olduğunu da açıqlayırmış.

Dövlətimizin uğurlu siyaseti və bunun nəticəsində əldə olunan nailiyetlər ölkə ictimaiyyətinə faktlar əsasında çatdırılır, cəmiyyətin informasiya tələbatının ödənilməsinə "iki sahil"in töhfələri günbegün artır. Qəzətin hansı nömrəsinə diqqət yetirsəniz daim yeniləşmənin, təkmilləşmənin şa-

qoruyub saxlayır. Bir məqamı xüsusi qeyd etmək istərdim ki, ulu öndər Heydər Əliyev Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 2-ci ildönümü münasibətlə keçirilən ümum respublika müşavirəsində Azərbaycanın müstəqillik yollunun heç də hamar olmadığını diqqətə çatdırarkən reallıqların neticəsi olaraq həyata keçirilen biri-birindən əhəmiyyətli sosial-iqtisadi layihələr, SOCAR-in bu və ya digər ölkələrdə həyata keçirildiyi investisiya layihələri, həmçinin ayrı-ayrı strukturlarının gör-

28 ilin

ƏQİDƏSİNƏ, TUTDUĞU YOLA SADIQ OLA
UGURLARI FONUNDA QARSIDAKI İLLƏRƏ DOD

çox iş görmüşdür. Bu qəzet indi də Yeni Azərbaycan Partiyasına xidmət edir. Amma o vaxt bu partiya yox idi, lakin "iki sahil" qəzeti çox cəsarətli məqalelər verirdi. Mən təkcə Naxçıvanı götürmürəm, ədələtsiz hadisələrə qarşı Azərbaycanın ayrı-ayrı vətəndaşlarının, ziyalılarının fikrini dərc etməkdə bu qəzet yaxşı fealiyyət göstərmişdir, indi də göstərir. Mən bunu da yüksək qiymətləndirirəm."

düyü işlər barədə qəzetimizin sahifələrində analitik yazılarla geniş yer verilir, hər bir inkişafın əsasında dayanan iqtisadi tərəqqinin fənnunda digər sahələrde əldə olunan uğurlar işıqlandırılır. İqtisadiyatın onurğa sütunu kimi dəyərləndirilən neft sənayesinin uğurlu inkişafı bugünkü reallıqlarımıza geniş imkanlar açdı. Ümummilli Lider, eyni zamanda, bildirirdi ki, neft Azərbaycanın ən böyük sərvəti olub, xalqa, özü də təkə indiki nəslə deyil, həm də gelecek nəsillərə mənsubdur. Dahi şəxsiyyətin böyük uzaqqorənliklə yaratdığı Dövlət Neft Fonduun vəsaitləri hesabına həyata keçirilən sosial-iqtisadi layihələr ümumilikdə ölkəmizin hərtərəfli inkişafını təmin edir. Neft-qaz gelirlərindən səmərəli istifadə, həmçinin enerji layihələrinin uğurlu icrası və dövlət büdcəsinin sosial yönümlülükünün artması əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətdə davamlı addımların atılmasına geniş imkanlar yaradır ki, bunların qəzetimiznə səhifələrində geniş təhlil olunması hər birimzdə xoş əhval-ruhiyyə, rəğbet hissi formalaşdırır.

28 illik yola qısa baxış fonunda bu reallığı qeyd edə bilərik ki, qəzet dövrün tələblərinə uyğun olaraq daim yenilənir, müasir texnologiyalardan istifadəye xüsusi önəm verilir. Bu texnologiyaların tətbiqi reallıqlarımızın təbliğində fərqlişən digər mətbuət orqanlar kimi, "iki sahil"in simasında da özünü göstərir. Qəzətin internet saytı fealiyyət göstərir. Daim yenilənən internet sahifəmizdə yer alan ayrı-ayrı sahələrdə günün aktual məsələlərinin şərhələri, oxucunun informasiya tələbatını ödəyən xe-

berlər yer alır. Artıq "iki sahil" internet televiziyası da fealiyyət göstərir. "iki sahil" izleyiciləri ölkəmizlə bağlı gündəlik məlumatları əldə etmək imkanındadırlar.

Bu yenileşmədə, təkmilləşmədə məqsəd, təbii ki, Azərbaycan reallıqlarının təbliğine töhfə vermək, cəmiyyətin informasiya tələbatını yüksək səviyyədə ödəməkdir. Buna 28 ilde hansı səviyyədə nail olmuşuq, düşnürük ki, bu qiyəməti oxucu rəyi müəyyənləşdirir.

Oxucu auditoriyasını günbəğün genişləndirən "iki sahil"in fealiyyətinə verilən dəyrə qəzətin kollektivinin hər bir üzvündə böyük məsuliyyət hissi yaradaraq, daha səyələ çalışmasına stimul verir. Xatırlasaq, ümummilli Lider Heydər Əliyev yuxarıda qeyd etdiyimiz çıxışında "Səs", "iki sahil" və "Yeni Azərbaycan" qəzətlərinin fealiyyətini yüksək dəyərləndirirək, bu nəşrlər daha güclü təbliğat orqanlarına

izleri

N "İKİ SAHİL"ÇİLƏR QƏT ETDİKLƏRİ 28 İLİN GRU DAHA BÖYÜK ADDİMLARLA İRƏLİLƏYİRLƏR

çevrile, öz etraflarında daha güclü müxbirlər toplaya, daha güclü məqalələr dərc edə bilərlər. 28 illik zaman bu inamı da hansı səviyyədə doğrultduğumuzla işq salır.

Təbii ki, 28 illik enişli-yoxusuşlu, şərəfli və məsuliyyətli yolu uğurlarını bir yazı çərvivesində əhatə etmək qeyri-mümkündür. Əsas budur ki, tutduğumuz yola sadıq, dövlətə, dövlətçiliyə xidməti əsas amal qəbul edib, bu yolda inamlı irəliləməyi bacarıraq. "İki sahil" bu uğurlara atdığı imzalarla quruyur. Çoxsaylı mətbət orqanlar arasında özünəməxsus yer tutmaq böyük şəref və qururverici amildir.

Son 15 ildən artıq dövrə Hey-

modelli dünyada təqdir olunur. Azərbaycan iqtisadi, siyasi, həmanitar mərkəzə çevrilib.

Qeyd etdiyimiz kimi, "İki sahil" qəzeti SOCAR-in təsisçiliyi ile fəaliyyət göstəren mətbuat orqanı olaraq daim səhifələrində ölkənin dinamik inkişafına stimul veren iqtisadi tərəqqini, bu inkişafı şərtləndirən amilləri etraflı şəkildə oxucularına çatdırır. Qəzetimizin hər sayı 1994-cü ilin sentyabrın 20-də imzalanan "Əsrin müqaviləsi"ndən ötən 25 ilə yaxın dövr ərzində enerji sektorunda qazanılan hər bir uğuru etraflı şəkildə işqalandırır. Ölkə iqtisadiyyatına öz töhfələrini verən SOCAR-in dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin tap-

buraxılış hazırlayaraq bir daha bir ilin uğurlarını ümumişədir.

Qəzetimiz hemişə olduğu kimi, bu gün də ölkəmizin tərəqqisine, dünyada möhkəmlənən mövqeyinə qısqanlıqla yanaşan ermənilərə və ermənipərest dairələrə qarşı barışmaz mövqeyi ilə fərqlənir. "İki sahil" Azərbaycana qarşı bir mənbədən idarə olunan qarayaxma kampaniyasına qarşı barışmaz mövqeyini cəsarətlə bildirir. Bir sözə, ulu öndər Heydər Əliyevin "Jurnalist əməyi qeyri-adı, olduqca böyük, zəhmətli, çox səylər göstərilməsini, hətta cəsurluq, hünər, fədakarlıq, öz peşəsinə vurğunluq tələb edən əməkdir" tezisi "İki sahil"çilərin fəaliyyətinin

vəzifəsində çalışırlar.

Qəzetimizdə əməyi olan, amma dünyasını deyişmiş əməkdaşlarımızı da xatırlamağı özümə borc bildim. O əməkdaşlarımız ki, "İki sahil" in yarandığı gündən onun sıralarında çalışmış, yazıları ilə mətbü orqanın oxucu auditoriyasının genişlənməsinə töhfələr vermiş insanlar idi. Onlara Allahdan rəhmet diləyirik.

Bu etirafı da edək ki, "İki sahil" gənclərə meydan açaraq, onlara öz potensial imkanlarını ortaya qoymaq üçün də geniş imkanlar yaradır. Fəxrə deyirik ki, gənclər ölkəsi olan Azərbaycanın müstəqillik tarixinin bələdçisinə çevrilən "İki sahil" de gəncəşib, yeni gənc əməkdaşlarımız dövrün tələblərinə uyğun, müasir dönyanın əsas çağırışı olan yeni texnologiyalar dan səmərəli istifadə fonunda Azərbaycan reallıqlarının təbliği-

mizi artırıq.

Qısa təhlil göstərir ki, "İki sahil" hər anı, hər günü təqvimimə xoş ovqatla yazmağı, birgə səylər əsasında cəmiyyətin güzgüsü funksiyasını uğurla yerinə yetirməyi özünün fəaliyyət prinsipi seçib. Məsuliyyət, təlebkarlıq, işgūzarlıq olan yerde uğurlu nəticələr danişmazdır. Təbii ki, bu nəticələrin əldə olunmasında qəzetimizin rəhbərliyinin təkmil idarəciliyi əsas yer tutur.

"İki sahil" qəzeti ölkəmizdə azad mətbuatın inkişafına xidmət edən addimlardan, dövlətimizin bu sahəyə diqqət və qayğıından kənardan qalmayıb. Bir qrup əməkdaşımız ayri-ayrı vaxtlarda fəxri adlar və medallarla təltif olunub. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin jurnalistlərin mənzil-məşət şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı Sərəncamına uyğun olaraq tikilib istifadəyə verilən binada mənzil alanlar sırasında "İki sahil" in əməkdaşları da vardır. Əməkdaşlarımızın əməyinə verilən bu dəyər ümumilikdə qəzetimizə verilən dəyərdir.

28 il zaman baxımından böyük olmasa da, "İki sahil" in uğurlarının miqyası genişdir. Buna əsas yaranan dünənimizin, bu günümüzün, sabahımızın əsası kimi dəyərləndirilən Heydər Əliyev ideyalarının uğurla reallaşdırılması, müasir müstəqil Azərbaycanımıza uğurlar qazandırmasıdır.

Bir daha bu əlamətdar gün münasibetlə baş redaktor, Əməkdar jurnalist Vüqar Rəhimzadə, baş redaktorun I müavini, Əməkdar jurnalist İsmayıllı Hacı-

şırığına uyğun olaraq modern, müasir tələblərə cavab verən, güclü və əvvik bir quruma çevrilmək istiqamətində atlığı addimlərin, şirkətin müxtəlif ölkələrdə həyata keçirdiyi investisiya layihələrinin uğurlu nəticələrinin təbliğatçısına çevrilen "İki sahil" qəzeti daim səhifələrində informasiya bolluğu artırmağa çalışır. "Əsrin müqaviləsi"nin 20 illiyində Cənub Qaz Dəhlizinin təməlinin qoyulması, 4 ildən sonra 2018-ci ildə rəsmi açılışı, 2018-ci ilin iyununda Cənub Qaz Dəhlizinin tərkib hissələrindən olan TANAP-in istifadəyə veriləsi, 2017-ci ildə "Yeni əsrin müqaviləsi"nin imzalanması, öten il "Star" neft emalı zavodunun istifadəyə verilmesi və sair kimi biri-birindən əhəmiyyətli uğurlar "İki sahil" in səhifələrində geniş işıqlandırılmaqla Azərbaycanın, eyni zamanda, neft sənayesinin uğurlu geleceyi barədə aydın təsəvvür yaradır. Bir mühüm məqamı da xüsusi qeyd etməliyik ki, dövlət müstəqilliyyimizin möhkəmləndirilməsindən sonra əməyinin rolunu yüksək dəyərləndirən ulu öndər Heydər Əliyevin Sərəncamı ilə təsis olunan "Neftçilər Günü"ndə qəzetimiz xüsusi

əsas principini təşkil etməklə daim səylə çalışmağa, axtarışlar aparmağa yol açır.

Bu mühüm məqamı da xüsusi qeyd etməliyik ki, "İki sahil", eyni zamanda, bir məktəb rolunu oynayır. Bu gün böyük fəxr hissi ilə qeyd edirik ki, vaxtile "İki sahil" de çalışan əməkdaşlarımız hazırda ayrı-ayrı dövlət strukturlarının mətbuat xidmətlərinin rəhbəri və əməkdaşları, həmçinin müxtəlif mətbü orqanların baş redaktorları

nə, ölkəmizin uğurlarına qısqanlıqla yanaşan anti-Azərbaycan dairələri faktların dili ilə susdurmağa öz töhfələrini verirlər. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin daim çıxışlarının mahiyyətində də bu məsələ dayanır ki, müasir dövrün yeniliklərindən istifadə edərək Azərbaycanın həqiqətlərinin, ən əsası yeganə problemimiz olan Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münacişesinin əsl mahiyyətinin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması istiqamətində səyləri-

yev başda olmaqla qəzetin bütün kollektivini ürəkdən təbrik edir, yeni-yeni yaradıcılıq uğurları arzulayıram. Qələminiz iti, sözünüz kəsərlə, oxucu auditoriyanız dəha da geniş olsun. Bu əlamətdar gün, eyni zamanda, çoxsaylı mətbü orqanlar arasında öz dəstxəti ilə seçilən "İki sahil"ə yüksək dəyər verən, hər sayını izləməkdən, dərc etdirdiyi materialları oxumaqdan və fikirlərini paylaşmadan zövq alan oxucuların da bayramıdır. Onları da təbrik edir, daim bizimlə olmayı arzulayıram.

Bayramınız mübarək, əziz "İki sahil"çilər! Növbəti əlamətdar günümüzü yeganə probleminiz olan Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münacişesinin öz ədalətli həllini tapması sevincini paylaşılmızla qeyd edək. Dövlətimizin qətiyyəti, xalqımızın iradəsi, günbəgün artan beynəlxalq dəstək təzliklə üçrəngli bayraqımızın Şuşada, Xankəndidə dalgalanacağına əminliyi artırır. Növbəti ad günümüzdə bu sevinci paylaşımaq arzusu ilə...

Yegənə Əliyeva,
"İki sahil"

Oğuzda Yeni Azərbaycan Partiyasının “Gənc liderlər üçün yay məktəbləri” uğurla davam edir

“Oğuzda Yeni Azərbaycan Partiyasının “Gənc liderlər üçün yay məktəbləri” uğurla davam edir. Partiyanın gəncləri layihənin növbəti gündündə Oğuz şəhərinin mərkəzində Umummilli Liderimiz Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət edərək önüne gül dəstələri düzüb, dahi şəxsiyyətin xatirəsinə böyük ehtiramlarını bildiriblər.”

Daha sonra Milli Məclisin deputati Kamile Əliyeva gənclərlə görüşüb. K.Əliyeva bildirib ki, hər bir ölkədə gənclər cəmiyyətin aparıcı qüvvəsidir. Bu mənada Azərbaycanda da gənclər cəmiyyətin bütün həyatında aktiv iştirak edirlər. Onun sözlerinə görə, əsası Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan gənclər siyasetinin başlıca məqsədi

yeni nəslin fiziki, mənəvi-psixoloji cəhətdən sağlam yetişməsini, istedadlı gənclərin üzə çıxarılmaları və onların ölkənin gələcəyinə töhfə verməsini təmin etməkdir: “Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan gəncliyinə hər zaman qayğı ilə yanaşırıdı. Öz növbəsində, Azərbaycan gəncliyi də Heydər Əliyev ideyalarına daim sadıqlıq nümayiş etdirir.

Bu gün də Azərbaycanda gənclər siyaseti uğurla davam etdirilir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin məqsədönlü siyasetinin nəticəsidir ki, bu gün Azərbaycanda yüksək intellektual səviyyəyə, vətənpərvərlik hissini, milli düşüncəyə malik gənclər formalaşır. Azərbaycan gəncləri gündən-güne ölkənin ictimai-siyasi həyatında daha böyük rol oynayırlar. Hazırda respublikada mövcud olan yüzlərlə qeyri-hökumət və gənclər təşkilatlarının aktiv fəaliyyəti dövlətin yaratdığı

sərait sayesində mümkün olub. Mehəz dövlətin gənclərə dəstək və diqqət göstərməsi Azərbaycan gəncliyində özüne, öz gücünə, istedadına inam hissini artırır. Gənclərimiz iştirak etdikləri beynəlxalq olimpiadalarda ve idman yarışlarında yeni-yeni qələbələrlə ölkəmizin şərəfini ucal-

diblər”. Deputat qeyd edib ki, Azərbaycanda gəncliyin inkişafı ilə bağlı Dövlət proqramları həyata keçirilir. Bu proqramlar Azərbaycan gəncliyinin inkişafına böyük töhfələr verir. “Təbii ki, bütün bunnarda məqsəd gənclərin hərətəfli inkişafını, cəmiyyətin hə-

yatında fəal iştirakını təmin etməkdir. Hesab edirəm ki, gənclər öz fealiyyəti ilə dövlətin göstərdiyi etimadı doğrultmalıdır”-deyən, K.Əliyeva Yeni Azərbaycan Partiyasının da gənclər üçün reallaşdırıldığı layihələrin əhəmiyyətini vurgulayıb. Deputat həmçinin ölkəmizdə gənclər siyaseti ilə bağlı mükəmməl qanunvericilik bazasının yaradıldığını diqqətə çatdırıb.

Görüşdə, K.Əliyeva gəncləri maraqlandıran sualları da cavablandırıb.

Sonra “Loqos” Psixoloji və Nitq İnkışaf Mərkəzinin rəhbəri Tərane Məmmədova liderlik kursu çərçivəsində gəncləre özüñüdərəetmə və özünütəriyə mövzularında təlim keçib. Bu təlim də gənclərdə böyük maraqla qarşılılanıb.

Yay məktəbinde gün ərzində həmçinin iştirakçı gənclərə Yeni Azərbaycan Partiyasının ideoloji istiqamətləri, partiyanın gənclər siyaseti haqqında məlumat verilib. Eləcə də Oğuz şəhərində gezinti, muzeylərlə, qədim alban kilsəsi, bu ərazidə yaşayan azsaylı xalqların mədəniyyəti ilə ilə tanışlıq baş tutub.

Yay məktəbinin iştirakçıları arasında interaktiv oyunlar da keçirilib. Günün sonunda isə əyləncəli şou-proqram təşkil edilib.

İlqar Bağışov: Ən böyük arzum professor olmaqdır

Baki Ali Neft Məktəbinin (BANM) Neft-qaz mühəndisliyi ixtisası üzrə yenice məzun olmuş İlqar Bağışov BP-dən iş təklifi almasına baxmayaraq, təhsiliనi davam etdirməye üstünlük verir və tam təqaüdə magistratura ya qəbul olunduğu ABŞ-in 5 universitetindən birini - Ostindəki Texas Universitetini seçib. O, həmçinin bu universitetdə yüksək maaşa professor kəməkçisi olaraq çalışacaq.

İlqarın qəbul olunduğu digər ABŞ universitetləri bunlardır:

* Tulsa Universiteti (tam təqaüd)

* Vayoming Universiteti (tam təqaüd)

* Kolorado Qazma Məktəbi

* Pensilvaniya Dövlət Universiteti

İlqar Bağışovla müsahibəni təqdim edirik.

- BANM-dəki beşillik bakanı təhsilinin sizin üçün hansı faydalari oldu?

- Beşillik təhsilin ən faydalı cəhəti təhsilin ingiliscə olması və ali məktəbdə yaradılmış rəqabətli mühit idi: bir-birimizlə yarışa girib daha yaxşı olmaqçın inkişaf edirdik.

- Niye BANM tələbələri məzun olmamış iş təklifi alırlar?

- BANM-dəki təhsil müasir dünya standartlarına cavab verir, ingilis dilində ən son yenilənmiş dərsliklərdən istifadə edirik, yaxşı müəllimlərdən dərs alırıq. Bundan eləvə, rəhbərliyin işə ciddi yanaşması və qurduğu strateji xətt nəticəsində yerli və beynəlxalq şirkətlərlə əməkdaşlıq qurulub, həmin şirkətlərin təcrübə proqramlarında, istehsalat təcrübələrində iştirak edirik. Məsələn, BP-nin təcrübə proqramında iştirak edib, yaxşı performans göstərdiyim üçün həmin şirkətdən iş təklifi almışdım.

- Fasılə vermadən sizi Amerikada magistratura dərəcəsi üzrə oxumağa nə vadər etdi?

- İnsanın ən enerjili vaxtı gənc yaşlarından, bu yaşı faydalı dəyərləndirmək istədim, mühəndislik sahəsində ABŞ-in ən yaxşı universitetlərinə sənədlərimi yoldadım, qəbul aldım, öz sahəsinin lideri olan Ostindəki Texas Universitetini seçdim.

- Necə oldu ki, Ostindəki Texas Universitetinin professorundan iş təklifi aldınız?

- Texas Universitetinin professorundan iş təklifi aldınız?

- Bakıda eiLink (Education Industry Link) Tədqiqat və İnkışaf Mərkəzi üçün seçilmişdim, bir ildən çox orada ingiliscə tədqiqat işi üzərində işleyirdim, həmin layihə “Termodinamikanın modelləşdirilməsi” haqqında idi, sonra tədqiqat işini amerikalı alim Ryosuke Okuno yollamışdım. Dr. Okuno işimi çox yüksək qiymətləndirdi və bildirdi ki, bakalavr pilləsində olan hər tələbə belə işləyə bilmir. Sonra o, mənə magistratura təhsilini Amerikada davam etməyi və yüksək məvacib qarşılığında iş təklif etdi.

- Sizi digər BANM tələbələrindən nə fərqləndirir, qazandığınız uğurlara görə kimlərə borclusunuz?

- Əslində dərindən baxanda xüsusi fərqləndirəcək səbəb yoxdur. BANM-də təhsil səviyyəsi yüksəkdir, təhsil sistemi də tələbə-kardır, burada xeyli yaxşı tələbələr var. Sadəcə yaşıdlarından fərqli olaraq ingilis dilli tədqiqat işi aparmağa qərar verdim, bu, olduqca məsuliyətli və ağır iş idi. Günlərə gecə-gündüz tədqiqat işinin üzərində çalışdım və bir iləndən çox çəkdiyim zəhmətin bəhrəsini gördüm. Tezliklə həmin işi məqale kimi dərc etdirməyi planlaşdırıram.

- Gələcək üçün hədəf və planlarınız?

- Gələcək üçün əsas hədəfim Amerika təhsil sisteminde özümüz dəha da inkişaf etdirib ölkəmə dönməkdir. Daha sonra BANM-də mühəndislik sahəsi üzrə tədqiqatlarımı davam etdirərək doktorluq dərəcəsinə yüksəlmək, ali məktəbde bu sahəyə maraq yaratmaq və onu inkişaf etdirməkdir.

Zəmin Məmmədov,
“iki sahil”

YAP Gənclər Birliyinin Lerik rayonunun “Relax” istirahət mərkəzində təşkil etdiyi “Yay məktəbi”ndə MM-in deputatları ilə görüş keçirilib

Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyinin təşkil etdiyi “Yay məktəbi” layihəsi öz işini uğurla davam etdirir. Hər il olduğu kimi, bu il də “Yay məktəbi” ölkəmizin gözəl guşelerindən olan Lerik rayonundakı “Relax” istirahət mərkəzində təşkil olunur.

İstirahət mərkəzində beş gün müddətində YAP-çı

gənc feallar Milli Məclisin bir neçə deputatının iştirakı ilə müxtəlif mövzularda seminar keçirir, fikir mübadiləsi aparılır. Dünən keçirilən seminarda Milli Məclisin deputatları Hadi Rəcəbli, İqbal Məmmədov və Pərvin Kərimzadə iştirak ediblər. Cıxış edən deputatlar laiyihənin əhəmiyyətindən, gənclərin bilik və bacarıqlarının artırılmasında rolündən geniş bəhs ediblər. Bildirilər ki, YAP rəhbərliyi gənclərin siyasi fəaliyyətinin artırılması, asudə vaxtlarının səmərəli təşkili, beynəlxalq əlaqələrin genişləndirilməsi, ümumiyyətə, ayrı-ayrı sahələr üzrə müxtəlif layihələrin həyata keçirilməsinə xüsusi diqqət yetirir. Qeyd edilib ki, layihələrin əsas məqsədi Azərbaycan ərazisində yaşayan bütün gənclərin bir-birini daha yaxından tanımmasını, onların arasında səmimi münasibətlərin yaradılmasını, ölkədə ictimai həyatın istenilən sahəsində dinamik inkişaf haqqında onlara dolğun məlumatların çatdırılmasını, tanınmış siyasetçilərlə onların görüşlərinin təşkil edilməsini, gələcəkdə müxtəlif sahələrdə çalışsaq bu gənclərdə liderlik kimi mühüm xüsusiyyətlərin formalasdırılmasını təmin etməkdir.

Azərbaycan-BMT əməkdaşlığı: tarix və müasirliyin vəhdətində

⇒ Əvvəli 4-cü səhifədə

Beynəlxalq təhlükəsizlik və terrorla mübarizə: Azərbaycanın fəal mövqeyi

Beləliklə, Heydər Əliyev, faktiki olaraq, Baş Məclisin 49-cu sessiyasında BMT-də aparılması vacib olan sistemli islahatlar məsələsini qaldırılmış ve həmin məsələni müsteqil Azərbaycanın bu beynəlxalq təşkilatla six əməkdaşlığı kontekstində ifadə etmişdi. Ulu Öndər nitqində ifadə edib ki, Azərbaycan BMT-nin perspektivlərini nikbinliklə qiymətləndirir, Bakı həmişə bu beynəlxalq təşkilatın yüksək prinsiplərini müdafiə edəcək və "təşkilatın nüfuzunun səmərasının artırılmasına nail olmağa" çalışacaq (bax: əvvəlki mənbəyə, s. 194). Deməli, əslində, 49-cu sessiyada Heydər Əliyev dövlət quruculuğunu yuxarıda vurgulanan mühüm aspektləri prizmasından Ermenistan-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münaqışesinin həllinə daha çox diqqət yetirilməsi tələbini və zerurətini BMT üzvlərinə bir daha xatırladıb.

Bu, Azərbaycan-BMT münasibətlərinin perspektivi baxımından dəqiq düşünülmüş gözəl bir başlangıç idi. BMT Heydər Əliyevin təqdimatında müsteqil siyaset yeridən və demokratik dövlətçilik modelinə üstünlük verən bir üzvü ilə qarşılıqlı münasibətləri səmərəli şəkildə inkişaf etdirməyə kökləndi. Bu istiqamət bir il sonra, Heydər Əliyevin BMT-nin 50 illiyinə həsr edilmiş xüsusi təntənəli tədbirdəki çıxışında bir daha xatırladıldı (2).

Nitqində BMT-nin dünyada xüsusi rol oynadığını diqqət çəkən Ulu Öndər onu da vurgulayır ki, "...dunya hələ de tam təhlükəsiz, mükəmməl və ideal vəziyyətdə deyildir. Ele problemlər var ki, bunlar köklü şəkildə həll olunmalıdır. Dövlətlər arasındaki münasibətlərdə beynəlxalq hüquq normalarının pozulması, beynəlxalq terrorizm, küləvi qırqın silahlarının yayılması, aqılıq və səfəlatın aradan qaldırılması, ekoloji fəlakətlərin qarşısının alınması məhəbətə problemlərdür. Dünyanın bir çox regionlarında qanlı mühərribələr, milyonlarınsın insanların saysız-hesabsız ezbə-əziyyətlərinə səbəb olan təcavüzkar millətçilik və separatizm halları sülh üçün böyük təhlükədir" (bax: əvvəlki mənbəyə, s. 194).

Bütün bunlar onu göstərir ki, Ulu Öndər qlobal geosiyasi münasibətlərdə dövlətlərin yeni qaydalara keçməli olduğunu qeyd edib. Onun fikirlərinə görə, qarşılıqlı etimad və dialoq imkanları artırılmalı və BMT-nin bu prosesdə özəl rolü olmalıdır. Müasir mərhədəde beynəlxalq hüquq normalarının pozulmasına qətiyyətli yol verilməlidir. Çünkü mütexəssislerin de vurğuladıqları kimi, beynəlxalq hüquq normalarının pozulması sülh və təhlükəsizlik üçün ciddi risklər meydana getirir (bax: 3).

Beləliklə, Azərbaycan-BMT münasibətləri Ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən dəqiq işlənmiş prinsiplər əsasında qurulub və daim inkişaf edir. Bir tərəfdən, Azərbaycanın müsteqil dövlət kimi inkişafı məsəlesi qoyulur, diger tərəfdən isə BMT-nin nüfuzlu beynəlxalq təşkilat olaraq real və səmərəli fealiyyətinin temini problemi qaldırılır. Bu iki məqamın fonunda BMT-Azərbaycan münasibətlərinin dinamikasını izle-

mək faydalı olardı.

Mütəxəssisler Azərbaycan-BMT münasibətlərini xarakterizə edərək vurgulayırlar ki, ölkə 1995-ci ilden başlayaraq BMT-nin çox sayıda komissiya və şurasında çox aktiv fəaliyyət göstərir (bax: 3). Konkret olaraq, Azərbaycan UNESCO-da, UNICEF-də, ECOSOC-də, qurumun Qadınların Vəziyyəti üzrə Komisiyasında, İnsan Hüquqları Komisiyasında və digərlərində programları reallaşdırılmasında fəal iştirak edir. Bir çox hallarda Azərbaycan BMT üçün aktual olan təkliflərə çıxış edir, onların həyata keçirilməsi üçün ciddi səyər göstərir. Bu bağışlılıqda Azərbaycanın BMT-nin Təhsil, Elm və Mədəniyyət məsələləri üzrə Təşkilat ilə six əlaqələr qurması olduqca əhəmiyyətlidir. Müasir cəmiyyətlər üçün elm və təhsilin strateji əhəmiyyət daşıdığını sübut etməye ehtiyac yoxdur.

Əlaqələrin genişlənməsi: yeni əlaqəbüsəslər və Azərbaycan

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fonduñun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın ölkənin BMT ilə əlaqələrinə çox böyük töhfələr verdiyini xüsusi vurgulamaq lazımdır. Bu istiqamətdəki fəaliyyəti ilə ölkənin birinci xanımı Azərbaycan mədəniyyətinin bütün dünyada təbliğində səylərini əsirgəmir, eyni zamanda, dünya mədəniyyətinin Azərbaycanda təbliği üçün əvəzsiz xidmətlər göstərir. Bütün bunlara görə ki, Mehriban xanım Əliyeva UNESCO-nun xoşməramlı sefiri seçilib.

Şübəhəzər ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev BMT ilə münasibətlərin inkişaf etdirilməsində həlli-dici rol oynayır. Ulu Öndərin siyasi kursunu tam dolğunluğu ilə inkişaf etdirən dövlət başçısı Azərbaycan-BMT münasibətlərinin yüksək dinamikaya malik olmasının üçün düşünülmüş və səmərəli proqramların reallaşdırılmasına nail olub.

Əlamətdərər ki, İlham Əliyev Azərbaycan Respublikasının Baş Naziri statusunda BMT Baş Məclisinin 58-ci sessiyasında çıxışı zamanı BMT TŞ-də islahatların aparılması zərurətindən bəhs edib. Bu, Ulu Öndərin BMT-də islahatların həyata keçirilməsinə və TŞ-nin fəaliyyətinin daha da səmərelesdirilməsi haqqında ifadə etdiyi fikirlərin davamı idi. Yeni Azərbaycan rəhbərliyi BMT ilə münasibətlərdə həmişə məntiqi, ardıcılı, sistemli və perspektiv hesablanmış mövqə nümayiş etdirib. Bu xəttin olduqca səmərəli olduğunu təcrübə tam təsdiq edib və etməkdədir. Bu baxımdan Prezident İlham Əliyevin 2004-cü ilin sentyabrında BMT Baş Məclisinin 59-cu sessiyasında TŞ-də islahatlarla bağlı irəli sürdüyü təkliflər Azərbaycanın bu beynəlxalq təşkilatla münasibətlərinə konkret cəalarlar gətirib. İlham

Əliyev yeniləşmiş TŞ-nin üç əsas əlamətinin olmasının vacibliyini vurgulayıb. Türkibə genişlənmiş TŞ məsuliyyətli, demokratik və iş metodları şəffaf olmalıdır. Islahatlar aparılmış TŞ-də "XXI əsrin yeni tehdidləri, riskləri və təhlükələrinə dəha operativ cavab verilməlidir" (bax: 3).

Sözsüz ki, Azərbaycan-BMT münasibətlərində Ermənistan-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münaqışesinin ədalətli həlli ilə bağlı atılan adımlar xüsusi yer tutur. Bu məsələ BMT-nin gündəmində Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyətə qayıdışından sonra tam şəkildə öz ekinci tapıb. Ulu Öndər və Prezident İlham Əliyev həmişə onu feal olaraq BMT-nin gündəminə getiriblər. Bu baxımdan Azərbaycan tərəfinin təkidi ilə BMT Baş Məclisinin 29 oktyabr 2004-cü il tarixli sessiyasında "Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində vəziyyət" adlı məsələnin sessiyanın gündəliyinə salınması tarixi hadisə idi. Bu əsasda BMT-də Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərində vəziyyətə dair qətnamələr qəbul edildi. Bu sənədlərde həm Ermənistanın işğallılıq siyaseti vurgulanıb, həm də Azərbaycanın ərazi bütövlüyüն bərpası zərurəti öz əksini tapıb.

Ekspertlərin yekdil rəyinə görə, Azərbaycan-BMT münasibətlərində Azərbaycan Respublikasının 2012-2013-cü illər üçün BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvü seçiləcək xüsusi yeri vardır. Azərbaycanın seçkilərə əvvəl Macaristandan, sonra isə Sloveniya üzərində sərt-siz üstünlük qazanaraq qəlebə üçün tələb olunan 129 səsən də çox - 155 səsələdə edərək buna nail olub. Əlbəttə, BMT kimi bir təşkilatda bələ böyük uğura nail olmaq bütövlükde Azərbaycanın bu beynəlxalq təşkilatla münasibətlərinin yüksək dinamikaya malik olmasının üçün düşünülmüş və səmərəli proqramların reallaşdırılmasına nail olub.

Bütün bunların fonunda Azərbaycanın BMT ilə münasibətlərinin yeni dinamika alması böyük maraq kəsb edir. Dünyada mürəkkəb, qeyri-müyyəyen, risk və təhdidlərlə dolu proseslərin vüset allığı bir zaman da Azərbaycan-BMT münasibətlərinin yüksək xəttə inkişaf etməsi Bakının çox uğurlu əməkdaşlıq kurusu seçdiyinə dəlalet edir. Deyək ki, 2015-ci ilde BMT-nin sammitində 2030-cu ilə qədər qlobal inkişafın hədəfləri müyyəyen edildi. O, 17 da-vamlı inkişaf məqsədi üzrə 169 hədəfən ibarət idi. Azərbaycan bu proqramın reallaşması istiqamətində BMT ilə fəal əməkdaşlıq edir. Buraya təhsil, ətraf mühit və ərzəq təminatı kimi vacib məsələlər daxilidir.

Bu gün də Azərbaycan-BMT münasibətləri yüksək xətt üzrə inkişaf etməkdədir. 2019-cu il iyulun 24-26-da Bakıda BMT və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ya-

görülən işlərin əsas hədəf və məqsədi "yeni xidmətlərin insanlara yönəlməsindən və vətəndaşların keçmişdə üzləşdiyi çətinliklərin aradan qaldırılmasından, dövlət xidmətlərinin insanlar üçün əlçatan, rahat, asan və səmərəli etməkdən ibarətdir". Həmin aspektde də "Vahid pəncərə" prinsipi əsasında dövlət xidmətlərinin göstərilmesi ideyasının uğurlu olması aydın olur.

Forumdan bir neçə gün sonra, 2019-cu il iyul ayının 30-da yənə də BMT xətti ilə UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitesinin 43-cü sessiyası Bakıda öz işinə başlayıb. Tədbir iyulun 9-dək davam edib. Bu hadisə də Azərbaycan-BMT münasibətlərinin indiki mərhəlesinin yüksək dinamika ilə inkişaf etdiyini göstərir.

Maraqlıdır ki, Ümumdünya İrs Siyahısına 276 milyon hektardan çox ərazini əhatə edən 1000-dən çox abidə daxildir. Azərbaycandan Bakı şəhərinin tarixi mərkəzi olan içərişəhər memarlıq kompleksi, Qobustan dövlət tarixi-bədii qoruğu, Şəki şəhərinin tarixi hissəsi və Şəki Xan Sarayı Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilib. Hazırda Hirkan Milli Parkının və Naxçıvandakı türbələrin də bu siyahıya salınması ilə əlaqədar intensiv iş aparılır.

Bunlar uzun illərdən ki, Azərbaycanla UNESCO arasında çox əvvəl əlaqələrin fonunda uğurla yerinə yetirilmiş proqramların davamıdır. Elm, təhsil və mədəniyyət sferalarında Azərbaycanla BMT arasında əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsi bütövlükde dövlət quruculuğu kontekstində Azərbaycanın beynəlxalq aləmde nüfuzunun daha da yüksəlməsinə tekan verə bilər. Bu istiqamətdə Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın xidmətləri misilsidir.

Beləliklə, Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən Azərbaycan-BMT münasibətlərinin əsasları tam düşünnülmüş şəkildə və müsər teleblər səviyyəsində qoyulub. Bu istiqamətdə Prezident İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın reallaşdırıldığı proqramlar Azərbaycanla BMT arasında münasibətlərin dəha da inkişaf etməsinə ciddi töhfə verir. Şübhə yoxdur ki, həmin proses dəha da inkişaf etdiriləcək.

Xülasə

Müstəqilliyyini əldə etdiyindən sonra Azərbaycanın müxtəlif beynəlxalq təşkilatlarla səmərəli əlaqələr qurması çox aktual vəzifələrdən biri oldu. Ancaq bu istiqamətdə real uğurlar yalnız ümummilli lider Heydər Əliyevin xalqın təbəbə və təkidi ilə yenidən hakimiyətə qayıdışından sonra özünü göstərməye başladı. Məqalədə bu tezis əsasında 27 il ərzində Azərbaycan-BMT münasibətlərinin inkişaf dinamikası təhlil edilir. Gösterilir ki, Heydər Əliyevin müyyəyen etdiyi əməkdaşlıq kursu böyük nailliyətlər əldə etməyə imkan verir. Hazırda Prezident İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva Azərbaycan-BMT münasibətlərinə yeni töhfələr verir. Həmin bağlılılıqda bu il Bakıda keçirilən iki tədbirin bu münasibətlərə getirdiyi yenİ cəalar analiz edilir və bu kontekstdə Azərbaycan-BMT münasibətlərinin perspektivi ilə bağlı tezis irəli sürürlür.

☞ Leyla Məmmədəliyeva,
Azerbaijan Milli Elmlər
Akademiyası Fəlsəfə
Institutunun doktorantı

1) BMT Baş Məclisinin 49-cu sessiyasında çıxış (29 sentyabr 1994-cü il), s. 193-194 // Əliyev Heydər Əlirza oğlu. Müstəqilliyyimiz əbədidir: Çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. May, 1994 - dekabr, 1994. Üçüncü kitab / Buraxılış məsul: Ramiz Mehdiyev. Bakı: Azərnəşr, 1997, 604 s.

2) BMT-nin 50 illiyi yubileyi ilə əlaqədar BMT Baş Məclisinin xüsusi tərənnəli iclasında çıxış (22 oktyabr 1995-ci il), s. 194 // Əliyev Heydər Əlirza oğlu. Müstəqilliyyimiz əbədidir: Çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. İyun, 1995 - noyabr, 1995. Dördüncü kitab / Buraxılış məsul: Ramiz Mehdiyev. Bakı: Azərnəşr, 1998, 528 s.

3) Azərbaycan və BMT münasibətləri / <http://mfa.gov.az/content/751>

PAŞİNYAN-SAAKYAN QARŞIDURMASI: uçurum dərinləşir

Sevinc Azadi

1991-ci ildən Azərbaycan Respublikasının ərazisində qondarma "Dağlıq Qarabağ rejimi" adlı etnik separaçı siyaset yürüdən hərbi xuntanın son həftə ərzində iflasa uğraması prosesinə başlanılıb. Bölgedeki prosesləri müşahidə edən analitiklərin fikrincə 2018-ci ilin aprel ayında Ermənistanda 1998-2018-ci illərdə hakimiyətdə olmuş hərbi xuntanın çöküşündən sonra, Robert Köçəryan və Serj Sarkisyanın tərəfdarlarının tamamile iflasa uğramasının ardında indi de bu prosesin Dağlıq Qarabağda davam etməsi gözlənilen bir sıra nəticələrə getirib çıxarmaqdır. İndiki məqamda qondarma rejim bu iflasın gerçək səbəbini mümkin qədər gizlətməyə çalışısa da, "kadr isləhatları" adı altında prosesin qapalılığı üçün cəhdələr göstərsə də, artıq bu yalanlara kimsə inanmır. Bununla yanaşı, erməni cəmiyyəti faktiki olaraq təlaş içindədir. Ötən həftə qondarma rejimin prezidentinin ən etibarlı müşaviri Artur Ağabekyan, sonra da "təhlükəsizlik şurası"nın katibi Levon Mnatsakyanın tutduqları vəzifədən istefaya göndərilməsi çox böyük skandallara səbəb oldu. Bunun ardına isə, qondarma rejimin en iddialı kadrlarından biri sayılan, Qarabağ müharibəsində tanınmış səhra komandiri kim mi dəyərləndirilən Vitali Balasanyan da istefaya göndərilib. Erməni separatizminin qatı tərəfdarları bu üç şəxsin hakimiyətdən uzaqlaşdırılmasını "odun üstüna yağıñ tökülməsi" kimi dəyərləndirirlər. Bununla yanaşı qondarma Dağlıq Qarabağ rejiminin rəhbərliyi Vitali Balasanyanı bölgənin polis idarəsi rəisi vəzifəsinə təyin etməklə coşmuş ehtirasları soyutmağa çalışır. Digər yandan isə, V. Balasanyanın son dəfə İrəvana gedərən Ermənistən polisinin onun maşını yoxlamaq və şəxsiyyətini müəyyən etmek behanəsi ilə xeyli müddət yolda saxlaması iki tərəf arasında gərginliyə səbəb olmuşdu. Halbuki Vitali Balasanyanın uzun müddət Dağlıq Qarabağ rejiminin hərbi qüvvəlerinin baş qərargah rəisi olduğunu hər kəs biliirdi. Digər tərəfdən isə, növbəti prezident seçkilərində qondarma rejimin rəhbəri vəzifəsinə iddialı şəxslərdən biri sayılırdı.

Qondarma "Dağlıq Qarabağ Respublikası"ndakı hərbi xunta rejiminin indiki rəhbəri Bako Saakyanın da istefaya göndərilməsi ilə bağlı son bir ayda Xankəndi, Xocavənd, Şuşa və Əsgəran rayonlarında əhalinin mitinqləri keçirilib. Xankəndidə yenice yaranmış "Milli Dirçəliş Partiyası" qollarını çırmalayaraq Bako Saakyanın istefasını tələb edən aksiyalar keçiriləyib. Saakyan ve onun tərəfdarları isə bildirilər ki, onun prezidentlik döneni 2020-ci ilde tamamlanır və qanunla həmin vaxta kimi toxunulmazlıq statusu qorunmalıdır. Bako Saakyanın sevilməməsinin səbəbini onun qondarma rejimin və Ermənistən sabiq müdafiə naziri və prezidenti olmuş Serj Sarkisyanın ən etibarlı kadri olması ilə izah edirlər. Bako Saakyan da Serj Sarkisyan kimi kinli və xalqa aşaqılıyıcı bir tərzdə yuxarıdan baxmaq kimi xətəliyinini olmasıdır. Digər yandan isə Bako Saakyanın nəinki 2020-ci ilə kimi, hətta 2030-cu ilə qədər hakimiyətdə qalmak ehtirasını kimsə qəbul etmir. B. Saakyanın eleyhdarları bildirilər ki, o saxta yolla prezident seçilib. 2007-ci ilde onu bu vazifəye İrəvanın təzəyiqləri ile Serj Sarkisyan təyin edibdir. 12 ildir bölgəni heç nə olmamış kimi idarə edən Bako Saakyan qəddar xisleti ile hərbi xunta siyasetinin en qatı tərəfdarı kimi ad çıxarıb. Xankəndidə əhalinin fikrincə ötən il İrəvanda baş vermiş "məxməri inqilab" onlarla yeni ümidi lər səbəb olub. Çünkü hərbi xuntanın sayesinde erməni əhalisi daim qorxu altında yaşamağa məcbur edilir. Hərbi xuntanın rəhbərliyinin apardığı siyasetlər görə, bu gün İrəvanda kimsə Dağlıq Qarabağ əhalisini sevmir. Xankəndidəki erməni əhalisi artıq "hərbi rejim" şəraitində yaşamaq istemir. Onlar da İrəvandakı kimi mülki cəmiyyət siyasetinin şərtlərinə uyğun həyat tərzini tərəf edirlər.

İrəvanda dərc olunan "Araçın Lərvakan" qəzeti-nin son sayında açıq şəkildə qeyd olunur ki, baş nazir Nikol Paşinyan Ermənistən və Dağlıq Qarabağda-kı hərbi hissələrdə Serj Sarkisyanı bağlı olan bütün kadrların uzaqlaşdırılması prosesine başlayıb. Belə ki, "Dağlıq Qarabağın müdafiə naziri"nın müavini, general-leytenant Vardan Balayan, hərbi səhra komandirləri şurasının komandanı, general-major Leonov Mnatsakyan və general-major Samvel Karapetyan artıq istefaya göndəriliblər. İrəvandakı siyasi kuşlarda gəzib dolaşan bilgiler görə, Nikol Paşinyanın atıldığı bu addımlar əslinde Dağlıq Qarabağın lideri Bako Saakyanın tərkisələr edilməsi siyasetinə xidmət edir. Beləliklə də, "məxməri inqilab"ın getirdiyi yeni siyasetlə hakimiyətə qarşı gözlənilən hərbi əvəriliş tərəfdarları tutduqları vəzifələrindən kənarlaşdırılır.

İlin sonuna dək TAP-in Yunanistan və Albaniya marşrutunda boruların 100 faizi torpağa basdırılacaq

Azərbaycan təbii qazını Avropaya nəql edəcək "Trans-Adriatik" (TAP) boru kəmərinin inşası çərçivəsində ilin sonuna kimi Yunanistan və Albaniya marşrutunda boruların 100 faizi torpağa basdırılacaq.

Boru kəmərinin operatoru olan TAP AG şirkətindən bildirilir ki, bu barədə TAP-in icraçı direktoru Luca Schieppati deyib. O bildirib ki, hazırda TAP-in Yunanistan və Albaniya marşrutunda boruların 98 faizi torpağa basdırılıb. İlin sonuna dək bu göstərici 100 faiza çatacaq.

Qeyd edək ki, TAP konsorsiumu təbii qaz tədarükçülərinin maraqlarını ifade etməye imkan verecək bazar sınaqlarına başlayıb. Məqsəd sonrakı mərhələdə TAP-in genişləndirilməsi imkanlarını araşdırmaqdır. TAP Avropa Komissiyasının Ümumi Maraqlı yihələrinin (PCI) siyahısına daxil edi-

lib. Hazırda layihə qrafikə uyğun dəvam edir. Hər gün yüzlərle metr erazi temizlənir, borular marşrut xətti boyunca düzülür, qaynaqlanır, xəndəyə endirilir və torpaq örtüyü bərpə edilir. Layihə üzrə işlərin - mühəndis, təchizat və tikinti işləri də daxil olmaqla 88 faizdən çoxu icra olunub.

TAP-in inşası çərçivəsində Albaniya sularında dəniz borularının tikintisi başa çatıb. Boru kəmərinin dəniz hissəsinin mühəndislik, təchizat, tikinti və quraşdırma (EPCI) üzrə podratçısı İtaliyanın "Saipem" şirkəti bu eməliyyatlar üçün "Castoro 10" gəmisindən istifadə edib. Polad borular sahile 1,4 kilometr məsafədəki gəmidi qaynaqlanıb. Daha sonra sınaqlar aparılıb və borular dənizin dibinə endirilib. 1,8 kilometrlik ilk borular Fier (Albaniya) yaxınlığında sahile çıxıb.

Uzunluğu 139 metr və eni 36 metr olan "Castoro 10" gəmisi boruları Albaniyanın dayaz sularında döşəyib, bunun ardından fiber-optik kabelin çəkilişi də həyata keçirilib.

Azərbaycan mahsulları dünya bazarında

Bütün sahələrdə, o cümlədən iqtisadiyyatda sürətli dinamik inkişafın məntiqi nəticəsi olaraq Azərbaycanın dünya bazarında mövqeləri möhkəmlənməkdədir. Xüsusiylə qeyri-neft sektoruna aid olan ixrac mahsullarının sayı getdikcə artır. Bu sektorun mahsullarının ixracı dinamik olaraq artırıb, bu da fəxr edilməli nailiyyətdir. Ancaq ixrac potensialımız hələ də böyükdür və ondan mümkün qədər çox istifadə olunmalıdır. Halbuki vaxt var idi ki, dünya bazarlarına müstəqil dövlət kimi, yəni öz sərvətlərimizin əsl sahibi kimi çıxmazı arzulayırdıq.

1970-ci illərdə Kəlbəcər rayonundakı məşhur "İstisu" zavodunun direktoru işləmiş Tofiq Hacıyev söyleyirdi ki, Fransaya turist kimi gedibmiş. Parisdə bir mağazanın karşısındakı uzun növbə yaradığını görüb o da növbəyə durur. Hami burada satılan kostyumdan alımaq istəyirdi. Tofiq Hacıyev dedi ki, nəhayət, ona da növbə çatdı, əyninin ölçüsünü bildirdi: "Aldığım kostyum çox yarasılıq idi. Onu həvəsle gevindim, mənə elegant görkəm verdi. Maraqlanıb üstündəki yazılıya baxdım, gözlərimə inanmadım. Bakıdakı Volodarski adına Tikiş Fabrikinin istehsalı idi.

Bunu ona görə xatırladım ki, yəni SSRİ dönenində biz öz sərvətlərimizin sahibi deyildik, Moskva onu kime və necə satmayı özü müəyyənəldirdir. Bütün arzularımız isə Azərbaycan müstəqillik əldə edəndən sonra reallaşmağa başladı. Müstəqilliyin bərpasından sonra illərdə də xarici bazarlara çıxış məsəlesi həmisi ölkə rəhbərliyinin diqqət mərkəzində olub."

Prezident İlham Əliyev çıxışlarından birində qeyri-neft sektorunda istehsal olunan məhsulların ixracı ilə bağlı deyib: "Diger ənənəvi məsələlərdən biri qeyri-neft sektorunun istehsal etdiyi malların ixracı

ilə bağlıdır. Bu da indi inkişaf edən bir istiqamətdir. Həm İslahatlar aparıldı, həm institusional tədbirlər görüldü, "Azəreksport" portali yaradıldı. Azərbaycan brendi indi dünyada təbliğ edilir. Biz bir çox sərgilərdə iştirak etmişik və yene də iştirak etməliyik. Müxtəlif ölkələrdə ticarət evləri yaradılır, ticarət-ixrac məsələləri həyata keçirilir. Müvafiq sərəncamlar verildi, vəsait ayrıldı. Xarici media vasitələrində reklam kampaniyaları aparılmışdır ki, biz "Made in Azerbaijan" brendini tanıtırıq".

Yada salaq ki, Azərbaycanın xarici bazarlara çıxışı ümummilli liderimiz Heydər Əliyev döyündürən məsəla idi. Dahi rəhbər Azərbaycanı dünyaya tanıtmaq, dostlar və tərəfdəşələr cəlb etmək üçün xarici ticarət əlaqələrinin yaradılmasına və möhkəmləndirilməsinə ciddi önem verirdi. Ona görə də bu istiqamətdə lazımi tədbirlər həyata keçirir, dünya bazarına çıxmak üçün baza yaradırıb."

"Əsrin müqaviləsi" imzalanandan bir neçə il sonra Azərbaycan öz nefti və qazı ilə dünya bazarına çıxdı. Həmin müqavilə ilə özüne çoxlu dost və tərəfdəş ölkə qazandı. Ulu öndər Heydər Əliyev dahiyanı uzaqqorənliliklə bildirir

di ki, yenice qazanılmış siyasi müstəqilliyi əbədi etmək üçün ilk növbədə möhkəm iqtisadi müstəqilliye nail olmaq lazımdır. Qısa müddət ərzində iqtisadi İslahatlar həyata keçirildi və bu sahə sürətli inkişaf etdirildi. Bununla bərabər, öz sərvətləri ilə Avropaya və ümumiyyətə, dünyaya integrasiya Azərbaycana çox lazım idi. Nefti və təbii qazı ilə dünya bazarında yer tutan Azərbaycan qeyri-neft sektorunun mövqeləri ilə dünya bazarındaki müstəqilliyi prioritet kimi qarşısı-na qoyulur.

Prezident İlham Əliyev ölkə iqtisadiyyatının sürətli və dinamik inkişafına nail olmaqla yanaşı, xarici bazarlara çıxış məsələsini diqqət mərkəzində saxlayır. Dövlət başçısı qeyri-neft sahələrinin, xüsusiətli kənd təsərrüfatının inkişafı nəticəsində istehsal edilən ərzaq məhsulları ilə xaricə çıxmış vacib hesab edir.

Hazırda Azərbaycan xarici bazarlara daha çox meyvə-tərəvəz məhsulları ilə gəlir. Pomidor, xurma, findiq, badam, püstə, üzüm, nar və şirələr idxləşdirilər tərəfindən həvəsələ alınır. Nərə balığı-

nın qara və qırmızı kürüləri isə həm növbə gözləmir, həm də nadir mal kimi bəha qiymətə satılır. Dünya standartlarına uyğun hazırlanan Gənəcə şərabları, polietilen və tekstil malları, xalçalarımız, Naxçıvanın məşhur mineral suları, çay, sitrus meyvələri, tikinti materialları və s. artıq dünya bazarlarına çıxarılır.

Kənd təsərrüfatı və sənaye məhsullarının təbliği və təsviqi son iki-üç ilə daha da gücləndirilib. Artıq bir çox ölkələrdə ixrac məhsullarımızı tanıdan ticarət evləri və mərkəzlər açılıb. Ukraynada, Latviyada, Belarusda və digər ölkələrdə ticarət mərkəzlərimiz məhsullarımızı təbliğ etməkdədir. Çin Xalq Respublikasının paytaxtı Pekinda, bu ölkənin Urumçi, Şanxay və Sıçuan kimi iri şəhərlərində Azərbaycan Ticaret evləri artıq fəaliyyətə başlayıb.

Beləliklə, zaman keçdikcə Azərbaycan dünya bazarında müxtəlif növ və əsərlərə mal və məhsulları ilə öz yerini möhkəmləndirir. Bu isə respublikamızın dünyasının inkişaf etmiş ölkələri sırasına çıxmış imkanı yaradır.

Vəli İlyasov,
"iki sahil"

Elçin Əhmədov:

Azərbaycanın Avropa İttifaqı ilə əlaqələri bərabərhüquqlu tərəfdaşlığı və əməkdaşlığı əsaslanır

Azərbaycan dövlətinin xarici siyasetində Avropa qurumları ilə əlaqələr əsas prioritet istiqamətlərdən biridir. Xüsusilə beynəlxalq təşkilat kimi Avropa İttifaqı ilə bütün sahələrdə fəal əməkdaşlıqla yanaşı, ölkəmər Avropa Təhlükəsizlik sistemini etibarlı tərəfdaşı olaraq qitənin enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində mühüm rol oynayır.

Bu fikirləri AZERTAC-a açıqlamasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəciliğ Akademiyasının professoru, siyasi elmər doktoru, "Azərbaycan Respublikası Dağılıq Qarabağ bölgəsinin Azərbaycanlı icması" İctimai Birliyinin sədr müavini Elçin Əhmədov bildirib.

Azərbaycanın Avropa İttifaqı ilə əlaqələrinə nəzer saldıqda ilk növbədə qeyd etmək lazımdır ki, 1996-ci il aprelin 22-də Lüksemburqda Avropa İttifaqı və Azərbaycan Respublikası arasında ticarət, sərmayə, iqtisadiyyat, qanunvericilik, mədəniyyət, immiqrasiya və qeyri-qanuni ticarətin qarşısının alınması sahəsində əməkdaşlığı nəzərdə tutan "Tərəfdaşlıq və Əməkdaşlıq Saziş" imzalanmışdır. Bu müqavilənin imzalanması Azərbaycanın xarici siyasetinin ən uğurlu səhifelerindən biri kimi qiymətləndirilir. Dövlətimiz və xalqımız üçün mühüm tarixi ehəmiyyət kəsb edən bu müqavilə Azərbaycanın Avropa strukturları və institutları ilə əlaqələrinin genişlənməsi, xüsusi integrasiya istiqamətində hüququ baza rolu oynayır. Müqaviləni imzalamış bütün dövlətlər tərəfindən ratifikasiya edildikdən sonra 1999-cu il iyulun 22-dən qüvvəyə minən və ümummilli lider Heydər Əliyevin imza atlığı bu saziş tərəflər arasında yüksək səviyyəli əməkdaşlığın təşəkkül tapmasına təsdiqləyir.

Bu baxımdan, Azərbaycan 2004-cü ilde əsas məqsədi Cənubi Qafqaz dövlətlərinin siyasi, iqtisadi cəhətdən Avropa dəyərlərinə yaxınlaşmasını sürətləndirməkdən ibarət olan "Avropa qonşuluq siyasetinə" qoşulub. 2006-ci ilde Azərbaycan ile Avropa İttifaqı arasında enerji məsələləri üzrə strateji tərəfdaşlığı dair Anlaşma Memorandumu imzalanıb, 2008-ci ilde isə Avropa İttifaqının "Şərqi tərəfdaşlığı" programına qoşulmaqla bu siyasi, iqtisadi əməkdaşlıq daha da genişlənib ve keyfiyyətce yeni mərhələyə qədəm qoyub.

2018-ci ilin iyulun 11-de Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında qəbul olunmuş "Tərəfdaşlıq prioritetləri" adlı mühüm sənəddə bir çox məsələlər öz eksini tapmaqla yanaşı, ölkəməzin ərazi bütövülüyünə, suverenliyinə, sərhədlerimizin toxunulmazlığına dəstək və hörmət ifade olunur. Eyni zamanda, qeyd etmək vacibdir ki, Azərbaycan-Avropa İttifaqı münasibətləri hər şeyden əvvəl bərabərhüquqlu və qarşılıqlı surətdə faydalı əməkdaşlıqla əsaslanır. Həmçinin Azərbaycan ile Avropa İttifaqı arasında imzalanacaq strateji tərəfdaşlıq sənədi üzərində hər iki tərəf üçün məqbul ola biləcək müddəələr müzakire olunur. Bu baxımdan, Azərbaycanın Avropa İttifaqı ilə əməkdaşlığı inkişaf edərək bərabərhüquqlu tərəfdaşlıq səviyyəsinə qalxıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Donald Tuskun dəvəti ile 2017-ci il noyabrın 24-də Şərqi Tərəfdaşlığı Sammitinin plenar sessiyasında çıxışında deyib: "...Avropa İttifaqı ilə tərəfdaşlıq Azərbaycanın xarici siyasetinin əsas prioritetlərindən biridir. Bu ilin fevralında biz yeni sazişə bağlı fəal danışqlara başladık. Bu, öl-

kelimiz arasında əməkdaşlığı davam etdirmək üçün imkanlar yaradacaq. Avropa İttifaqı Azərbaycanın əsas ticarət tərəfdaşlığıdır. Ticarətimiz demək olar ki, 50 faizini üzv ölkələrlə olan ticaret təşkil edir. Müstəqillik dövründə Avropa İttifaqından Azərbaycan iqtisadiyyatına 20 milyard dollardan çox investisiya yatırılıb. Bu, bizim yaxşı investisiya mühiti malik olduğumuzu nümayiş etdirir. Avropa şirkətləri bizim iqtisadiyyatımızı dəstəkləmək üçün çox maliyyə vəsaiti yatırımaq hazırlıdır. Eyni zamanda, biz üzv dövlətlərlə ikitərefli formatda əlaqələrimizi fəal şəkilde inkişaf etdiririk. Azərbaycan Avropa İttifaqına üzv olan 9 ölkə ilə strateji tərəfdaşlıq bayannamələri qəbul edib. Bu, o deməkdir ki, Avropa İttifaqına üzv ölkələrin üçdə biri Azərbaycanı strateji tərəfdaş hesab edir. Bu, gənc müstəqil ölkə üçün çox vacibdir və elbet ki, biz Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında geləcək razılaşmanın strateji əlaqələrinin gücləndirilməsindən daha bir mühüm mərhələ hesab edirik".

2019-cu il iyulun 9-da Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Donald Tuskun Azərbaycan Respublikasına səfəri zamanı keçirilən görüşdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bildirib: "Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında geləcək əməkdaşlığı planlaşdıracaq və qarşındaki illərdə biz tərəfdaşlığın müsbət məcrada inkişafını davam etdirəcəyik ki, bu da Azərbaycanın maraqlarına xidmet edir və uğurla həyata keçirdiyimiz bütün layihələr yaxşı nəticələr verəcək".

Azərbaycanın Avropa İttifaqı ilə əlaqələrinə daim böyük ehəmiyyət verdiyi vurğulanı Prezident İlham Əliyev çıxışında qeyd edib ki, öten il Avropa Komissiyası ilə Azərbaycan arasında "Tərəfdaşlıq prioritetləri" sənədi qəbul olunub. Dövlətimizin başçısı, həmçinin bildirib: "Bu, çox mühüm sənəddir. Burada Azərbaycanın ərazi bütövülüyü, suverenliyi və sərhədlerinin toxunulmazlığına dəstək ifadə olunur". Eyni zamanda, Ermenistan-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı məlumat verən dövlət başçısı diqqətə çatdırıcı ki, münaqişə Azərbaycanın ərazi bütövülüyü çərçivəsində və BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələrinə əsasən həll olunmalıdır. Uzun illərdir ərazilərimiz erməni işğalı altındadır. Bir milyondan çox qaçqın və məcburi köçkünlər təcavüz və işğaldan əziyyət çekir. Bizim qəti mövqeyimiz ondan ibaretdir ki, münaqişə Azərbaycanın ərazi bütövülüyü çərçivəsində həll olunmalıdır. Səylərimiz münaqişənin en tez zamanda helline yönəlib. Münaqişənin inдиyedək həll olunmamasının əsas səbəbi Ermenistanın qeyri-konstruktiv mövqeyidir. Əminlik ki, beynəlxalq ictihadın və ATƏT-in Minsk qrupunun səyləri münaqişənin en tez zamanda helline yönəlməlidir. Status-kvo qəbul edilməzdır və dəyişməlidir. Status-kvonun dəyişməsi Azərbaycan ərazilərinin işğaldan azad edilməsinin baş-

lanması deməkdir".

Bununla yanaşı, Azərbaycanın və Avropa İttifaqının bu sahələrdə çox konstruktiv əməkdaşlıq etdiyini və Cənub Qaz Dəhlizli layihəsinin uğurla həyata keçirildiyini deyən dövlətimizin başçısı bildirib: "Şərqi-Qərb və Şimal-Cənub dəhlizləri ölkəmizin ərazisindən keçir. Sözsüz ki, coğrafi mövqeyimiz üstünlük yaradır, lakin nəqliyyat sektoruna investisiyalar yatırılmışdır, coğrafi mövqeyimiz o qədər də böyük məna kəsb etməzdi. Bu səbəbdə, son illerde bizim bu istiqamətdəki səylərimiz artıq yaxşı nəticələr verir. Azərbaycan mühüm tranzit ölkəyə çevrilir və gələcəkdə bizim tranzit ölkə ki mi rolumuz sözsüz ki, artacaq. Biz digər sektorlarda da yaxşı əməkdaşlıq edirik. Ümidvarıq ki, bütün planlarımız həyata keçiriləcək. Çünkü Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında əlaqələr tərəfdaşlıq ruhu və qarşılıqlı dəstəyə əsaslanır". Prezident İlham Əliyev vurğulayıb ki, Azərbaycan Avropa İttifaqının bir neçə üzv ölkəsi ilə strateji tərəfdaşlığı dair sənədləri qəbul edib və ya imzalayıb və bu da bizim əməkdaşlığımıza yaxşı töhfədir.

Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Donald Tusk Azərbaycanın çox nadir ölkə olduğunu və özündə ənənə, müasirliyi birləşdiriyini diqqətə çatdıraraq qeyd edib ki, bu günün mürəkkəb coğrafi landsaftindəki strateji mövqeyinə görə ölkəmiz həm Şərqi, həm də Qərbe doğru baxır. Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti təmsil etdiyi təşkilatın Azərbaycanın suverenliyini, müstəqilliyini və ərazi bütövülüyünü dəstəklədiyiini bildirərək deyib ki, Avropa İttifaqı və Azərbaycan hər il bir-birinə yaxınlaşır və münasibətlərimiz intensivleşir. Bunu yanaşı, 2018-ci ilda Avropa İttifaqı və Azərbaycan arasında tərəfdaşlıq üzrə prioritətlərin müəyyən edildiyini və Ümumi Aviasiya Məkanı üzrə Saziş, habelə yeni Al-Azərbaycan sazişi üzrə danışqların yekunlaşması üzrə olduğunu diqqətə çatdırılan Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti diqqətə çatdırıb ki, iqtisadiyyatımızın bunlardan faydalanancaq və bizim siyasi, biznes və mədəni münasibətlərimiz dərinleşəcək.

Azərbaycanın özünü nəqliyyat və logistika qovşağına çevirmək üçün mühüm addımları atdığını bildirən Donald Tusk ölkəməzin Şərqi və Qərbe, eyni zamanda, Şimal və Cənub tərəfdaşları üçün iddialarının təcəssümü olan Bakı limanına sefər etməyi səbirliyələ gözlədiyi diqqətə çatdırıb. Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti regionda sabitliyə istinad edərək bildirib ki, həll olunmamış Dağılıq Qarabağ münaqişəsi herbi yolla yox, yalnız beynəlxalq hüququn prinsipləri əsasında siyasi yolla öz həllini tapmalıdır və Avropa İttifaqı Minsk qrupu həmsədrlərinin seydlərini, eləcə də Helsinki Yekun Aktının əsas prinsipləri əsasında münaqişənin ədaləti və davamlı həllinə yönəlməsini tamamilə dəstəkləyir.

Ümumilikdə, Azərbaycan-Avropa İttifaqı münasibətlərinə nəzər saldıqda qeyd etmək lazımdır ki, hazırda dünyanın diqqət mərkəzinə çevrilən Azərbaycan artıq qlobal məkəndə özünü müstəqil xarici siyasetini müəyyənəldirməyə nail olub və əksər dövlətlərdən fərqli olaraq, ölkəməzin beynəlxalq subyektlərdən asılı tərəf kimi deyil, ek-sine, dünya birliliyinin bərabərhüquqlu üzvü olması ilə fərqlənir. Eyni zamanda, Avropa qurumları ilə əlaqələri xarici siyasetdə əsas prioritet istiqamətlərindən biri kimi müəyyənleşdirən Azərbaycan Respublikası həm Avropanın nüfuzlu təşkilatları, həm də əksər dövlətləri ilə bərabərhüquqlu tərəfdaşlığı əsaslanan uğurlu siyasi əməkdaşlığının qurulmasına nail olub.

60 yaş nədir ki...

60 yaş insan ömrünün ən müdrik çağlarıdır və bu yaşda işgüzarlıq, səmimiyyət, eyni zamanda, Vətən və xalqsevərlik sözün həqiqi mənasında ömrün şərəfi, daimi sakini olur. 60 yaş həm də insan ömrünün ələ məqamıdır ki, oradan gəriyə baxanda təsəffünləndiyin və qurur duyduğun günləri, ayları, illəri ayndıca görmək olur. SOCAR-in Heydər Əliyev adına Neft Emalı Zavodunun "Neftayran" qəzetinin redaktoru Şamil Həşimov iyulun 15-də ömrünün 60 ilini təməmlayır. Yubileyin həyatda qurur duyduğu anları saysız-hesabsızdır. Ona görə ki, işgüzarlıq, səmimidir, sözün dəyərini bilən və onu rövənq ləndiren insandır.

Bu, bir dəyərli heqiqətdir ki, qocaman bir 60 ili mənali yaşayılara Allahın sevgisi qədər də insanların məhəbbəti dərindir. Şamil Həşimov da bu sadə və zəhmətkeş ömrünü həmişə peşəkarlığı, vətənperverliyi və insansevərliyi ilə zinətləndirmişdir. Onun jurnalista cameosunda sözünün kəsəri, nüfuzu da həmişə hiss edilib. Fərqi yoxdur və vaxt yarız və necə yazıl - əsas odur ki, kollektivinə, jurnalistikaya ləyaqətə xidmət edib.

Şamil Həşimov jurnalista sənətinə bağlı ömür yolundan danişarkən bildir ki, sanki hər şey dünən olub: "Kürdəmirdən Bakıya iş, təhsil üçün gəlməyim heç vaxt yadımdan çıxmır. İndi yaxşı başa düşürəm ki, gənclik evzədedilməzdər, insan məqsədə yaşayanda ömrü də mənəli olur. İnsan bəzən olub keçənləri yerli-yataqlı danışmağa da çəkinir. Ona görə ki, o illərdə sevincli günlər bərabər, kədərlə anlar da xeyli olub. Axi, xatirələrin heç də hamisi ürekaçan deyil. Nə qədər dost-tanış, ailə üzvü, qohum-əqrəba itmişik. Amma bütün bunlara rəğmən yegane təsəlli hələ yanında olan dostlar, yaxşı insanlardır.

Bu sözləri təbii ki, Şamil Həşimovun heç kəsə söylemədiyi ürək piçiltələri da hesab etmək olar. Yubileyi ərefəsində də həmişəki kimi iş başındadır, redaktor olduğu qəzeti yeni sayını bir oxucu kimi səhifə-səhifə diqqətlə oxuyur. Qəzət ona öz balası kimi ezzidir. Onun hər yeni sayına zəhmətinin bəhrəsi kimi sevinir. Xüsusilə zavodun uğurlarını işqalandırıqla bir ömrüne ömrə qatmış kimi hiss edir özünü. Onun iş fəaliyyətində bir müəssisənin adı var: Heydər Əliyev adına Bakı Neft Emalı Zavodu. O, burada əvvəlcə cilingər, sonra zavodun radio verilişlərinin redaktor kimi fəaliyyət göstərib. 1990-cı ildən isə "Neftayran" qəzeti ndə redaktor olmaqla bərabər, müəssisənin mətbuat xidmətinə rəhbərlik edir.

Şamil Həşimovun həyatında ali təhsilimizin flaşmanı olan Bakı Dövlət Universitetinin müstəsna rolu olmuşdur. O bu təhsil ocağında adlı-sanlı, nüfuzlu müəllimlərdən dərslər alıb. Universiteti uğurla bitirən Şamil Həşimov bütün bılık və bacarığını rəhbərlik etdiyi qəzeti inkişafına həsr edib. O, doğrudan da zavodun iqtisadi, sosial, mədəni həyatının bir qərinəlik dövrünün tarixi salnaməsini əbədiyədirdən, məlumat mənbəyi yaradan peşəkar jurnalista kimi dəyərli işlər görmüşdür. Təsadüfi deyildir ki, Azərbaycan Mətbuat Şurası Şamil Həşimovun jurnalista kimi fəaliyyətini daim yüksək qiymətləndirmişdir.

Eyni zamanda, bu da bir dəyərli faktdır ki, Heydər Əliyev adına Bakı Neft Emalı Zavodunun Həmkarlar İttifaqı Komitesinin fəaliyyətində mətbuat orqanları ilə əlaqə xüsusi önəm daşıyır. Bu əlaqədə "Neftayran" qəzeti ilk sıradadır. Komitə işini zavodun mətbuat orqanı ilə six təmasda qurur. Aydın həqiqətdir ki, hər bir mətbuat orqanı işini yaxşı təşkil edərə, esl icimai nəzəret funksiyasının daşıyıcısı ola bilər. "Neftayran" qəzeti isə missiyani layiqinçə yerine yetirir və zavod müdürüyyəti, Həmkarlar İttifaqı Komitəsi qəzətin fəaliyyətinə daim diqqətə saxlayırlar.

Bəli, 60 yaş ömrün zirvəyə istiqamətlənmış dəyərli hissəsidir. Ən uca zirvədə isə həmişə meğrurluq, ləyaqətli ömr qərar tutur. İnanırıq ki, Şamil Həşimov bu zirvəni fəth edənlərdən olacaqdır. Qoy bu yolda onun qarşısında yaşı işığ yansın. Sonda Şamil müəllimi 60 illik yubileyi münasibətlə bir həmkar olaraq təbrik edirik, ona cansağlığı, fəaliyyətində daha böyük işgüzarlıq və nailiyyətlər arzulayırıq.

Elçin Zaman,
"iki sahil"

Saçlarımıza düzgün qulluq edirikmi?

Saça qulluq dəriyə qulluq qədər vacibdir. Ancaq fərqindən olmadan saçlarımızı zədələyə bilərik. Bu da saçlarımızın zəifləməsi və tökülməsi nə səbəb ola bilər.

Saçlar hər gün yuymamalıdır

Qadınların en böyük səhvlerindən biri saçları-nı hər gün yumalarıdır. Xüsusilə saçyı yağılı olan qadınlar bu məsələyə daha çox diqqət yetirməlidirlər. Saç ne qədər tez-tez yuyulursa, tərkibindəki sebum istehsalı da bir o qədər artar. Üstəlik, hər yuyulmadan sonra, saçlar hər dəfə darandıqda tökülmə miqdarı da artır. Buna görə də saçlar həftədən 3 dəfə yuyulmalıdır.

Saçlar təbii olaraq qurudulmalıdır

Saçların təbii qurumasına icazə verin. Saçınızı dəsmal və ya yüksək temperaturlu saç qurğusu ilə qurutmamalısınız.

Saçlar daim yığılı saxlanmamalıdır

Saçlarınızı six saxlamayın. Saç dərisinin hava almaması qoparaq tökülmənin başlıca səbəblərindən biridir. Toplu saç düzəltmirmək istəyən qadınlar çox six saç modellərinin əvəzinə dağınıq saç modelləri seçməlidirlər. Beləliklə, saç kökləri dərtlənməz və qırılmaz. Bundan əlavə, yeni çıxmaga başlayan körpə saç köklərini də itirməmiş olalar.

Saçqınlar müntəzəm olaraq təmizlənməlidir

Saçların müntəzəm olaraq kəsilməsi və qırılan saçların təmizləməsi saçın sağlam böyüməsini təmin edir. Saçlarınızdakı saç qıranları təmizlətdirdiyiniz zaman daha asan və dolaşmadan darandığının fərqi varacaqsınız. Dolaşan saçlar sağlam saçların da qırılmasına səbəb olur. Buna görə də, qırılan saçlarınızı hər 8-10 həftədən bir saç ehtiyaclarına uyğun olaraq kəsdiyiniz məsləhətlidir.

Yaşlanan saçlar ölməye məhkumdur

Daimi olaraq saç qulluq saçların sərtleşməsinə, qırılmasına və tökülməsinə mane olur. Zərərləri quruducular, saç forma verme qurğuları, saç düzəldiciləri kimi saç vasitələri saç tellərinin tərkibindəki keratinin qurumasına, saçların qırılmasına, yanmasına və yaşlanmasına səbəb olur. Yaşlı saç quru, cansız və parıltısız görünür. Perma və boyalar kimi kimyevi tətbiqlər də saçın yaşlanmasına səbəb olan digər amillərdir. Saçlara tətbip olunan keratin botox müalicəsi saçları gücləndirir və qırılmasını qarşısını alır.

Saçlara tətbip ediləcək xüsusi prosedurları saç ustası etməlidir

Qadınların etdiyi səhvlerdən biri də saçların rənginin açılması üçün istifadə olunan məhsulları evdə tətbip etmələridir. Saç rəngini bir iki ton açmaq və ya tündləşdirmək asan bir proses kimi görünə bilər. Lakin saçlarınızda sağlam nəticələr əldə etmək istəyirsinizsə, bu dəyişiklikləri mütəxəssislərə həvalə etmək daha yaxşı olar.

Röya Rasimqızı,
“iki sahil”

Təmas xəttində növbəti monitoring keçiriləcək

Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının təmas xəttində növbəti monitoring keçiriləcək.

Müdafiə Nazirliyindən Trendə verilən məlumatə görə, ATƏT-in fealiyyətdə olan sədrinin şəksi nümayəndəsinin mandatına uyğun olaraq, iyulun 11-də Ağdam rayonu istiqamətində Azərbaycan və Ermənistan qoşunlarının təmas xəttində növbəti monitoringin keçirilməsi planlaşdırılır.

Monitoringi Azərbaycan tə-

rəfindən ATƏT-in fealiyyətdə olan sədrinin şəksi nümayəndəsinin səhra köməkçiləri Oqnyan Yoviç və Martin Şuster keçirəcəklər.

Ermənistan silahlı qüvvələri tərefindən işğal edilmiş və nəzarət olunan Azərbaycan ərazisində monitoringi ATƏT-in fealiyyətdə olan sədrinin şəksi nümayəndəsinin səhra köməkçiləri Gennadi Petrika və Saymon Tiller keçirəcəklər.

MEYVƏ VƏ TƏRƏVƏZLƏRİN FAYDALARINI ARTIRMAQ ÜÇÜN...

Aparılan müasir tətqiqatlara görə, meyve və tərəvəzlər yarımlaşdırılmışdır. 1 portagaldan əldə olunan A vitaminini müasir dövrün insanı 8 ədəd yeməkən əldə edə bilər. Bu da onu gösterir ki, meyvə və tərəvəzlərin faydalarnı artırmaq üçün daha çox miqdardan qəbul etmək lazımdır.

Qablaşdırılmış halda satılan təzə dərilmüş tərəvəz həmişə temiz olmur. Qablaşdırılmış tərəvəzlər və təzə dərilmüş məhsullar hər şeydən qabaq yuyulma prosesindən keçməlidir. Görsən? qablaşdırılmış məhsullar həqiqətən yuyulur mus? Kaliforniya Universitetinin apardığı tədqiqatlar göstərir ki, bəzi gövətilər, məsələn ispanaq, yuyulmasına baxmayaraq, çox sayıda kiçik bakteriyalar üzərində saxlayır. Ən yaxşısı yaranan vəziyyətdən asılı olmayaraq, həmin meyve və tərəvəzlərin istifadədən əvvəl təkrar yuyulmasıdır.

Qəhvə dənələri çeynəmək pis qoxunu aradan qaldırmağa kömək edə bilər. Qovrulmuş qəhvəni çeynəmək sarımsaq və ya soğan qoxusunu aradan götür-

mək üçün elə vasitə hesab olunur. Nəfəsi təmizləmək üçün digər yaxşı vasitələrdən biri də cəfəri və ya nane yarpağını çeynəməkdir. İsraili alımlar belə hesab edirlər ki, qəhvə içmək ağız boşluğununda pis qoxuya səbəb olan bakteriyaları məhv etmək üçün əvəz olunmaz vasitədir. Bu zaman acı qəhvə en yaxşısı hesab olunur.

Araşdırmalar göstərir ki, şokolad meyve qədər xeyirlidir. Nardan hazırlanan meyve şirəsi ilə tünd şokoladı müqayisə edən alımlar sübut ediblər ki, qara şokolad xəstəliklərle mübarizədən şirəsindən daha xeyrliidir. Buna səbəb şokoladın antioksi-

dantlar ilə zəngin olmasıdır. Maksimum faydasını görmək üçün, südlü şokolad əvəzinə tünd şokoladı seçmək məsləhətdir. Südlü şokoladda əlavə şəker olduğuna görə, faydaları daha az hesab olunur.

Dünyada şokolada olan təlabat işe durmadan artır. Bu da öz növbəsində kakaonun qiymətinin artmasına getirib çıxarır. Məhz buna görə də istehsalçılar sevdiyimiz şokolad məhsullarının qiymətini artırıb həcmini kiçidirlər.

[realbuzz.com](#) saytının materialları esasında hazırlanı-

Leyla Şixəli
Fidan Əlizadə

“Wi-fi” haqqında bilmədiklərimiz

SAĞLAMLIĞIMIZA TƏSİRSİZ ÖTÜŞMƏYƏN TEKNOLOJİ VASİTƏ

Əsasən 5 yaşlı uşaqların bədənindən etrafındaki elektromaqnit dalğaları böyüklərdən 60 faiz çox hopur. Hətta şüalanma səbəbi ilə uşaqların sümük iliyi xəstəliyinə tutulması da böyüklərdən 10 dəfə çoxdur. Beynəlxalq Xərcəng Xəstəliyi Araşdırmaları Agentliyi də elan edib ki, mobil rabitə vasitələrində istifadə olunan radio-tezliklər insan bədəni üçün xərcəng xəstəliyini əmələ getirən potensial vasitədir.

“Wi-fi” insan sağlamlığı üçün potensial təhlükədir: istifadə edilməyənənən moderni söndürmek məsləhətdir. Çünkü açıq qalan modem evdə elektromaqnit dalğaların yaranmasına səbəb olur. Alımların apardığı araşdırımlara görə, “Wi-fi” yuxu problemi, ürək döyünməsi, miqrən, ümumi zəiflik yaradır. Hətta bu xəstəliklərin hamisini bir arada olmasına da səbəb olur. Elektromaqnit şüaları şişərin

yaranmasına, yaddaş pozğunluğuna və beyinə zədə vuracaq digər nəticələrə də getirib çıxır. Bu şüalar insanın təbii enerji sahəsinə ziyan vurur, stresə səbəb olur, ürək bulanması, baş ağrısı, yorğunluq yaradır.

“Wi-fi”dan müntəzəm olaraq istifadə edən insanlarda bu kimi pozulmaların mümkün olduğunu qeyd edirlər.

Baş beyin - kəllədaxili təzyiqin qalxması, trombların və di-

ger təhlükəli patologiyaların inkişafı.

Sinir sistemi- halsizliq, yuxululuk, iş qabiliyyətinin azalması.

Uşaqlar- inkişafda olan orqanizmi üçün bu şüalar daha ziyanlı sayılır.

Hamilə qadınlar- “Wi-fi” şüalarından uzaq olmağı, internetdən az istifadə etməyi tövsiyə edirlər.

Bu şüaların təsirinin artıb

azalması müəyyən proseslərden asılıdır. Buraya şüa mənbəyindən hansı məsafədə oturmağı, immun sisteminin necə inkişaf etməsi, hansı yaş dövründə olması birbaşa təsir edən amillərindir.

“Wi-fi”dan az zərər çekmək üçün aşağıdakılardı etmək məsləhətlərdir:

“Wi-fi” aparıcı insanın daha çox vaxt keçirdiyi yerlərdən (çarpayı, stol, divan) ən azı 1 metr uzağa qoyulmalıdır.

Böyük həcmde faylları və videoları yalnız internetin sürəti yaxşı olduğu zaman yükleyin (eks halda, işləmək üçün əlavə güc sərf edən aparat daha çox şüa buraxır).

Modemdən istifadə etmədikdən səndürün, eks halda, o yenə də şüa yayacaq.

Yatıldıınız otaqda modem qoymayıñ.

Sağlamlığınıza təsirsiz ötüşməyen müasir texnoloji vasitələrdən aşırı dərəcədə istifadə etməyin. Onları həm özüñzdən, həm də gözünüzdən uzaqda tutun.

Yaqut Ağasahqızı,
“iki sahil”

Azərbaycan zəngin tarixə, dövlətçilik ənənələrinə malik ölkədir

Müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu, ulu öndər Heydər Əliyevin "Milli ideologiyamız tarixi keçmişimizlə, milletimizin adət-ənənələri ile, xüsusiyyətləri ilə, xalqımızın, dövlətimizin bu günü və gələcəyi ile bağlı olmalıdır" çağırışı harada yaşamasından, siyasi əqidəsindən və mənsubiyyətindən asılı olmayaraq hər bir Azərbaycan vətəndaşının həyat amalına çevriləməli, gündəlik fəaliyyətinin əsas tərkib hissəsi olmalıdır. Əbes yera deyilmi ki, tarixinə sahib çıxan xalq meğlubedilməzdir. Ən əsası keçmişini unutmayan, bu günü ilə qürur duyan, gələcəyə böyük ümidiylərə baxan xalq daim tarixin sərt sınaqlarından şəreflə çıxmış, dünən xalqları arasında özünməxsus yer tutmuşdur. Azərbaycan xalqı dünənin ən qədim dövlətçilik ənənələrinə malik olan xalqlarındandır.

Azərbaycanın müstəqillik tarixindən bəhs edərkən 1918-ci il 28 may tarixində Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılmasından bənən qədər olan dövrün təhiline zərurət duyulur. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 2018-ci ilin ölkəmizdə "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti İli" elan edilməsi tarixi paraleller əsasında Azərbaycanın müstəqillik tarixinin geniş təhlilinə və dəyərləndirilməsinə geniş imkanlar açıdı. Məhz tariximizin yaddaşına söykənərək, Azərbaycan xalqının qəhrəmanlıq səhifələri ilə dolu olan tarixinin olduğunu söyləyir, bunu dünənya çatdırırıq.

23 ay yaşamasına baxmayaq, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti öz üzərine götürdüyü çətin tarixi vəzifəni imkanlarının ən son həddində çalışaraq şərəfə yerinə yetirdi. Azərbaycanın ilk parlamenti və hökuməti, dövlət aparıcı təşkil edildi, ölkənin sərhədləri müəyyənləşdirildi, bayraqı, himni və gerbi yaradıldı, ana dili dövlət dili elan edildi, dövlət quruculuğu sahəsində ciddi tə-

birlər həyata keçirildi. Ölkənin erəzi bütövülüyü və milli təhlükəsizliyi təmin edildi, qısa müddətde yüksək döyük qabiliyyəti hərbi hissələr yaradıldı, milli teleblər və demokratik prinsiplər uyğun dövlət orqanları quruldu, məarifin və mədəniyyətin inkişafına xüsusi diqqət yetirildi. Azərbaycanın ilk universiteti təsis olundu, təhsil milliləşdirildi, xalqın sonrakı illərdə mədəni yüksəlişi üçün zəmin hazırlayan, ictimai fikir tarixi baxımından müstəsna əhəmiyyətli işlər görüldü". Daim ilkələr ilə tarixə düşən Azərbaycan xalqı müsəlman xalqlarına müstəmləkəciliyidən xilas olmağın yolunu göstərdi, onlar üçün nümunə oldu. Qadınlara seçib-seçilmək hüququnu vermeklə, bütün dünya demokratiyasına böyük töhfə vermiş oldu.

Qeyd etdiyimiz kimi, Cümhuriyyət tariximizin öyrənilməsi ümummilli lider Heydər Əliyevin əsas çağırışlarından olub. Son 15 ildən artıq dövrə ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi kursunu bütün istiqamətlərdə davam etdirən dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin 2018-ci ili "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti İli" elan etməsi milli dövlətçilik tariximizə diqqət və qayğısının bariz nümunəsi olmaqla yanaşı, xalqımızda, xüsusi gənclərimizdə müstəqil dövlətçilik və vətənpərvərlik hissələrinin artırılmasında mühüm rol oynadı.

Müstəqilliyimizin ilk illərində ölkəyə serüstəsiz, idarəcilik qabiliyyəti olmayan şəxslərin rəhbərliyi 5 min illik dövlətçilik tarixinə malik olan Azərbaycanı parçala- maq, dünya xəritəsində silinmək təhlükəsi ilə üz-üzə qoymuşdur. Belə olun halda, xalqın güclü idarəetmə qabiliyyətinə malik idarəə ehtiyacı vardi. 1993-cü ildə ulu öndər Heydər Əliyevin xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyətə qaydı, 1993-2003-cü illərdə həyata keçirdiyi düşən nüfuzlu və məqsədöñlü siyaset bugündü - Azərbaycanın möhtəşəm

ığurlarına yol açıb. 1994-cü il mayın 12-də Ümummilli Liderin gərgin səyəri nəticəsində atəşkəs sazişinin, həmin ilin sentyabrın 20-də "Əsrin müqaviləsi"nın imzalanması, 1995-ci il noyabrın 12-də milli Konstitusiyamızın qəbulu və sair kimi Azərbaycanın həyatında əhəmiyyətli hadisələr bu günümüz üçün geniş imkanlar açdı. Belə ki, atəşkəs sazişinin imzalanması ilə bütün sahələrdə təkmil islahatların həyata keçirilməsi təmin olundu. Hüquqi, dönyəvi, sivil dövlət qu-ruculuğu yolunu tutan Azərbaycan 2001-ci ildə Avropa Şurasına tamhüquqlu üzv qəbul olunmaqla demokratik dəyərlərə sadıqliyini sözə deyil, əmələ tesdiqlədi.

Ulu öndər Heydər Əliyev "açıq qapı" siyaseti həyata keçirərək, dünya dövlətləri və təşkilatları ilə əlaqələrin qurulmasına və inkişaf etdirilməsinin vacibliyini bəyan etdi. Məhz onun rəhbərlik etdiyi 1993-2003-cü illərdə Azərbaycanın beynəlxalq mövqeyində mühüm uğurlar əldə olundu. Qeyd etdiyimiz kimi, Azərbaycan BMT-dən sonra Avropa Şurası, Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı və digər nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların üzvü kimi səmərəli fealiyyətə başladı, NATO-nun "Sülh namına tərəfdəşliq" programına qoşuldu. 1996-ci ilin dekabrında ATƏT-in Lissabon summitində 54 üzv dövlətin 53-ü Qarabağın Azərbaycan torpağı olduğunu təsbit etdi. Avropa Şurası Parlament Assambleyasında Ermənistanın təcavüzkar dövləti olduğu tanındı.

2003-cü ildən başlanan Böyük yolu davamı Azərbaycanın tarixinə daha mühüm hadisələri yazdı. Azərbaycan tolerant, multikulturalizm təcrübəsini dünyaya təqdim etdi. 2016-ci ilin ölkəmizdə "Multikulturalizm İli", 2017-ci ilin "İslam Həmrəyliyi İli" elan edilməsi yerləşdiyi coğrafi məkananın görə dövlətlər, xalqlar arasındada oynadığı körpü rolunu daha da möhkəmləndirdi.

Müstəqillik tariximizə qısa nəzər salmaqdə məqsədimiz budur ki, zəngin dövlətçilik ənənələrinə, tarixə malik olan xalqımızın ən ümde amal, arzu və niyyətləri ni gerçəkləşdirərək bütün sahələrdə əldə etdiyi nailiyyətlərlə haqlı olaraq fəxr edə bilər. Bu gün yeganə problemimiz Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münasibəsidir. Xalqımız tam əmindir ki, dövlətimizin uğuru si-

dəsi ucaldıldı. Bu illərdə Bakıda və başqa şəhərlərdə çoxlu sayıda tarix-diyanətşünaslıq muzeyləri, Səməd Vurğunun, Cəfər Cabbarlinin, Üzeyir Hacıbəyovun, Bülbülün ev muzeyləri yaradıldı.

Ümummilli Liderin 1993-cü ilde xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyəti qayğılarından sonra həmin dövrə əsası qoyulan ənənələr davam etdirildi, milli mənəvi, dini dəyərlərimizin, dilimizin qorunması, tariximizin öyrənilməsi və gelecek nəsillərə çatdırılması yönümüzde davamlı addımlar atıldı. Ulu öndər Heydər Əliyevin 2001-ci il 18 iyun tarixli "Azərbaycan dilinin tətbiqi işinin təkmilləşdirilməsi haqqında", 2001-ci il 9 avqust tarixli "Azərbaycan əlifbası ve Azərbaycan dili günü"nün təsis edilməsi haqqında" fərmanları da cəmiyyətin hər bir üzvünün qarşısında öz dilinə, milli mənəvi dəyərlərinə bağlılığı da-ha da artırdı.

Son 15 ildən artıq dövrə ulu öndər Heydər Əliyevin siyasi kur-sunun Prezident İlham Əliyev tə-refində uğurla davam etdirilməsi bu istiqamətdə də atılan davamlı addımlardan daha aydın görünür. Prezident İlham Əliyev bildirir ki, milli dəyərlərimizə sadıq olmalı, qloballaşma adı altında milli mentalitət xas olmayan keyfiyyətlər aşilanmamalıdır. Müasir dünəyimizin esas çağırışı olan multikultural cəmiyyətlərin formalşamasına davamlı töhfələr verən Azərbaycanın tolerantlıq, multikulturalizm təcrübəsi təqdir olunur. Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin "Azərbaycan dilinin saflığının qorunması və dövlət dilindən istifadənin daha da təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" Fərmanı, təhsilin, elmin inkişafına xidmet edən Fərman və sərəncamları, təsdiqlədiyi Dövlət proqramları, eyni zamanda, 2019-cu il ölkəmizdə "Nəsimi İli" elan etməsi milli mənəvi dəyərlərimizin, dilimizin, elmin və mədəniyyətimizin inkişafında gösterilən diqqət və qayğıdan irəli gəlir.

Bütün bu uğurlarımızın nəticəsidir ki, Azərbaycan 2019-cu ilin 30 iyun tarixindən 10 iyuladək UNESCO-nun Ümumdünya İrs Komitesinin 43-cü sessiyasına ev sahibliyi etdi. 2500-dən artıq nümayəndənin qatıldığı bu beynəlxalq tədbir ölkəmizdən təqdimatında əhəmiyyətli rol oynadı. Ən mühüm uğurumuz Azərbaycanın Xan Sarayı və Şəkinin tarixi Mərkəzinin UNESCO-nun Dünya İrs Siyahısına salınması oldu. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın bu münasibətlə Azərbaycan xalqına təbriklerində də qeyd olunur ki, Azərbaycan xalqı milli mədəniyyətimizin, adət-ənənələrimizin, tarixi ərəsimizin tekrar olunmaz incilərin qoruyub saxlayaraq dünəyada tanılınması istiqamətdə böyük nailiyyətlər əldə edib. Bu fəaliyyətlər beynəlxalq təşkilatlarla, xüsusən dünya mədəniyyəti, tehsili və elmine məsul olan UNESCO ilə six əməkdaşlıq şəraitində gerçəkləşdirilir.

Azərbaycan davamlı uğurları, həmçinin beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlərə ev sahibliyi ilə bütün sahələrdə zəngin təcrübəye malik olduğunu, ən əsası ənənələri olan ölkə olduğunu bütün dünyaya təqdim edir.

**Nilufər Qaçayeva,
"iki sahil"**

Məktəblilər "Bakcell" in qonağı olublar

"Bakcell" şirkətinin ofisində "Dərs Evi" tədris mərkəzinin keçirdiyi "Yaaay!" programının iştirakçıları ilə görüş keçirilib.

Programda iştirak edən məktəblilər "Bakcell" şirkətinin Əlaqə Mərkəzinə

səfər edib, 7x24 rejimində fəaliyyət göstərən mərkəzin iş prinsipini ilə tanış olub, operatorların abunəçilərlə danışığı izləyib, abunəçilərlə ünsiyyət qaydaları barədə məlumatlandırlıblar. Əlaqə Mərkəzinin əməkdaşları onların coxsayı suallarını cavablandırıb.

Yüksək keyfiyyətli xidmetin göstərilməsi və müştəri məmənnüyyəti "Bakcell" in fəaliyyətinin prioritet istiqamətlərindəndir. "Bakcell" abunəçiləri "555" Əlaqə Mərkəzinə zəng vurmaqla və ya "Mənim Bakcellim" mobil tətbiqetməsindən istifadə etməklə öz mobil nömrələri ilə bağlı bir çox əməliyyatları həyata keçirə bilərlər.

Məktəblilərə peşə seçimində dəstək göstərmək məqsədi daşıyan "Yaaay!" programı çərçivəsində VIII-XI sinif şagirdləri IT, incəsənət, səhiyyə, mühəndislik, təhsil, aqro-biznes, maliyyə, nəqliyyat, telekommunikasiya, inşaat, turizm və otelçilik sahələrində fəaliyyət göstərən şirkətlərə səfər edib, onların iş prosesi ilə yaxından tanış olub özlərini bu peşələrdə sinamaq imkanı əldə edirlər.

Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütüvə İnforsasiya Vasitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Fon-dunun keçirdiyi müsabiqəyə təqdim edilir.

Enerjimizi azaldan səbəblər

Bəzən çox çalışmadıqda və ya gərgin iş heftisi keçirmədiyimiz halda özümüzü yorğun hiss edirik. Gücümüzün və enerjimizin sebebsiz yere tükkəndiyini düşünürük. Amma bu heç də belə deyil. Bizim sif fiziki baxımdan dəyərləndirdiyimiz məsələnin kökündə əslində mənəvi, yəni psixoloji gərginlik və ağırlıqlar dayanır.

Gün ərzində davranışımız, münasibətimiz, ünsiyyətimiz, qərarlarımız birbaşa bizim enerjimizə təsir edir.

Bəs gücümüzü tükdən səbəblər nədir?

"Publika.az"da qeyd olunanlara əsasən demək olar ki, "yox" demək istədiyimiz, amma bu və ya digər səbəblərdən dəyişmədən qalib "hə" dediyimiz zaman;

Kədər və göz yaşlarını gizlədib xoşbəxt görünməyə çalışdığımız zaman; İstirahət etməmək;

"Hansı işqli məqsədlər nam-

ne mən indi buna dözürəm?" sualına cavab tapmaq əvəzinə, özünü hər şeyin yaxşı olacağına inandıraraq sevmədiyin işi görməyə məcbur etmək və ya nəyəsə dözmək;

İnsanlardan yardım istəmək əvəzinə onlardan xəbərsiz küsmək;

Bəzi səbəblərdən dolayı xoşlamadığımız və ya maraqsız insanlarla ünsiyyət qurmağa məcbur olmaq;

Neqativ mövzulardan danişan insanları dinləmək;

Tixac, kommunal xərclər və s. bu kimi məsələlərin çox müzakirəsi;

Başqalarının neçə yaşadığını barədə uzun və emosional müzakirələr;

Bezdiyimiz işdə çalışmağa davam etmək;

Qorxu hissi;

Kiminə gelib həyatımızı dəyişdirəcəyini gözləmək;

Özüne inamın azlığı, özünü sevməmək, özünü bacarıqsız,

qabiliyyətsiz və ugursuz hesab etmək.

Enerjimizi qorumaq üçün nələr etmeliyik?

Müsbat və xoş auralı insanlarla ünsiyyət;

Yeni biliklər öyrənmək;

Səyahət;

Öz qorxularına qalib gəlmək;

Yeni nələrisə sinaqdan keçirmək;

Açıq havada bir müddət gəzmək (Bunu işə və ya mağazaya getməkə qarışıq salmayın. Sadece müəyyən məqsədlər olmadan gəzin);

Yaradılıqla məşğul olmaq;

Bizi destəkləyən və bize inanın insanlarla görüşmək;

Fiziki məşq və aktiv həyat tərzi;

Emosional gərginlikdən xilas olmaq (Kimise həqiqətən bağlılıqladan sonra keçirdiyiniz hissələri xatırlayın).

"Yox" demək istəyinsizsə, "yox" deyin və ya "hə" demək istəyinsizsə, çəkinmədən "hə" deyin. Əks halda böyük enerji itkişinə məruz qalacaqsınız və itirilmiş enerjini bərpa etmək xeyli vaxtınızı alacaq. Odur ki, elə indidən istekləriniz üzrə hərəket etməyə və ona doğru yaxınlaşmağa start verin.

Bütün bu sadalananları nəzərə alıb həm enerjimizə, həm gücümüze, həm əhval -ruhiyyəmizə mənfi təsir edən bütün vərdişlərimizi dərhal tərgitməliyik.

Yaqt Aqashəhəqizi,
"iki sahil"

Çinin kosmik zondun Ayın səthinə enərkən süni intellektdən istifadə edəcək

Çinin "Çanye-5" planetlərarası avtomatik kosmik stansiyası yeni zondun Ayın səthində enəcək yeri və orada götürəcəyi süxur nümunələrinin seçərkən süni intellekt texnologiyasından istifadə edəcək.

Milli Az bildirir ki, Çinin Jicjao şəhərində (Şandun eyaletinin şərqi) keçirilən metbuat konfransında bu ölkənin Ayın tədqiqi üzrə programının rəhbəri Ouyan Tsziyan bildirib ki, kosmik zondun buraxılması cari ilin sonuna nəzərdə tutulub. O eləve edib: "Süni intellekt texnologiyasının köməyi ilə kosmik modul Ayın Yer kürəsinə ən yaxın məsafəsində yumşaq eniş edəcək və oradan səxurların nümunələrini götürərək planetimizə qayıdadəq. Yeni kəşflərin edilməsi məqsədilə "Çanye-5" ABŞ-in "Apollon" kosmik gəmisinin endiyi yerdən min kilometr aralı məsafə-

də yerləşəcək. Ayın səthinə yumşaq eniş süni intellektin müstəqil qərarları əsasında həyata keçiriləcək".

Əslində, Çinin kosmik zondunun özü "ağıllı" aparatdır. O, fotosəkillər əsasında qiymətləndirmə və hesablama aparacaq, yalnız bundan sonra Ayın səthində eniş üçün uyğun olan hamar sahəni seçəcək. Çinli alimin sözlərinə görə, uğurlu enişdən sonra modul səxurların götürülməsi üçün nəzərdə tutulmuş manipulyator, habelə sərt qayaları qazmaq məqsədilə qurğunu işə salacaq. Sonra zond yenidən uçaraq orbital modulla birləşəcək və Yerə doğru istiqamət alacaq. O, Çinin şimalındaki Daxili Monqolustan adlı muxtar rayona enəcək.

Global Times qəzeti yazır ki, Ayın yaxın tərəfi kosmik aparatla-

rın enisi üçün reliyef etibarile ən uyğun ərazi sayılır. Buranın daha bir üstün cəhəti zondun peykər vasitəsilə daha asan rabitəni təmin etməsidir. Çin mütəxəssisləri 2018-ci ildə Aya göndərilən "Çanye-3" və "Çanye-4" missiyalarının nəticələri əsasında süni intellekt proqramına dözelmişlər ediblər.

TƏSİŞÇİ:

Baş redaktor: Vüqar RƏHİMZADƏ

Baş redaktorun I müavini: İsmayıllı HACIYEV

Baş redaktorun müavini: Nail Arıfoğlu

Baş redaktorun müavini: Rəşad Bağırov

Qəzətde "AZƏRTAC", "OLAYLAR", "AzadInformat", "TREND", SİA, InterFAX informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunub.

Baki: Kapital Bankın 1 sayılı Xətai filialı H/hesab
№AZ19AIIB380300194437
00306107
Kod № 200071
VÖEN: 2000157291

TELEFONLAR:
Qəbul otağı: 530-26-46, 430-87-97
Baş redaktorun I müavini: 530-26-36
FAX: 430-87-47
Mühəsibatlıq: 430-87-27
e-mail: ikisahil@azdata.net

Ünvan:
AZ1012 Bakı,
H.Zərdabi
prospekti-88

Qəzet "İKİ SAHİL" in kompyuter mərkəzində yığılır və "AZƏRBAYCAN" noşriyyatında ofset işsü ilə çap olunur.

Çapa imzalanıb:
11.07.2019-cu il saat 01:00
Qiyməti: 40 qəpik, Sayı: 8110
İndeks: 0151, Sıfırı: 2275

Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

PROQNOZ: Hava daha da sərinləşəcək

İyulun 12-də Bakıda və Abşeron yarımadasında şimal küleyinin güclənəcəyi, havanın daha da sərinləşəcəyi gözlənilir.

Bu barədə Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeoroloji Departamentinin direktoru Umayra Tağıyeva deyib.

Onun sözlərinə görə, iyul ayının birinci ongünülüündə havanın orta temperaturu bu ayın normasını cəmi 0,7 dərəcə üstələyir: "Yaxın istirahət günlərində hava şəraiti bu ay üçün nisbətən sərin keçəcək, çünki iyulun 12-də axşama doğru şimal-qərb, şimal küleyinin güclənəcəyi gözlənilir. İyulun 13-14-də güclü küləklə olacaq, küleyin maksimal süretinin saniyədə 23-28 metr çatacağı proqnozlaşdırılır, buna görə də dənizdə istirahət zamanı diqqətli olun. Havanın temperaturu isə bu günlə müqayisədə 5-8 dərəcə aşağı enərk, 28-32 dərəcədən yüksək olmayıcaq. Bu də bizim regionda ilin bu fəsli üçün nisbətən komfort temperatur göstəriciləri sıxıla bilər".

U.Tağıyeva eləvə edib ki, respublikanın rayonlarında, xüsusən də dağlıq və dağetəyi ərazilərdə qısamüddətli leyhan xarakterli yağış, dolu ehtimalı var. Dağ çaylarında su luluğun artacağı gözlənilir.

ELAN:

İnayət Əli qızı Ələkbərovanın adına verilmiş, 0.12 ha torpaq sahəsinin mülkiyyət hüququna dair JN - 31018D sayılı (kod: 00500066) Şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

SOCAR-in Neft Kəmərləri idarəsinin rəhbərliyi, Həmkarlar İttifaqı Komitesi və əmək kollektivi Milli Məclisin deputati Hüseynbala Mirələmovə, əzizi

Ataxan Şiriyevin

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

SOCAR-in Kompleks Qazma İşleri Trestinin rəhbərliyi, Həmkarlar İttifaqı Komitesi və əmək kollektivi Trestin Sosial şöbəsinin mühəndisi Emin Abbasova, həyat yoldaşı

Kəmalə xanımın

vaxtsız vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

SOCAR-in "Azneft" İB-nin "Qaz Anbarlarının İstismarı" idarəsinin reisi Xalıq Şəfiyev, Həmkarlar İttifaqı Komitesi və əmək kollektivi SOCAR-in "Azneft" İB-nin Qazın yığılması, saxlanması, nəqli və qazkompressor təsərrüfatı üzrə istehsalat şöbəsinin böyük mühəndisi

Kəmalə Abbasovanın

vəfatından kədərləndiklərini bildirir, mərhumun ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verirlər.